Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksen tarkoituksena on perustaa valtion omistamille alueille 59 soidensuojelualuetta. Esityksellä toteutettaisiin valtioneuvoston 19. 4. 1979 tekemää soidensuojelun perusohjelmaa koskevaa periaatepäätöstä. Perustettavaksi ehdotetut alueet jakaantuvat suoyhdistymävyöhykkeittäin siten, että Rannikko-Suomen kermikeidassuovyöhykkeellä sijaitsee 12 aluetta, Sisä-Suomen keidassuovyöhykkeellä 4 aluetta sekä Pohjanmaan aapasuovyöhykkeellä 43 aluetta. Ehdotuksen mukaiset suojeltavat kohteet käsittävät noin 69 700 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita ja ne sijaitsevat oheiseen karttapiirrokseen merkityillä alueilla. Tästä määrästä on noin 35 400 hehtaaria jo metsähallituksen päätöksellä rauhoitettuja eriasteisia suojelualueita tai valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita.

YLEISPERUSTELUT.

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys.

Soilla on metsien ja vesistöjen ohella keskeinen asema Suomen alkuperäisessä luonnossa. Suot ovat pitkälle erikoistuneita ja biologisesti monimuotoisia luonnonalueita. Suomen alkuperäisestä noin 10,4 miljoonan hehtaarin suoalasta on kuitenkin noin 6 miljoonaa hehtaaria menettänyt luonnontilansa metsäojitustoiminnan, turveteollisuuden, maanviljelyn, voimatalouden ja tien- ynnä muun rakennustoiminnan johdosta. Koska suoalueiden taloudellinen hyväksikäyttö siten on muuttanut ja hävittänyt suoluontoa laajalti, on soidensuojelua pidettävä tällä hetkellä erittäin kiireellisenä tehtävänä.

Yksittäisen suoalueen eri suotyypit muodostavat vesitaloudeltaan ehjän kokonaisuuden, ns. suoyhdistymän. Ilmastoltaan samanlaisen alueen suoyhdistymät muistuttavat toisiaan ja kuuluvat samaan suoyhdistymätyyppiin. Niiden perusteella maa on jaettu suokasvillisuusvyöhykkeisiin. Erityistä huomiota soidensuojelussa on siten kiinnitettävä suoyhdistymien suojeluun. Niitä tulisi jättää luonnontilaisiksi kaikista eri suoyhdistymätyypeistä, jotta ne muodostaisivat riittävän tiheän soidensuojelualueverkon koko maahan.

Esitykseen sisältyvien soidensuojelukohteiden valintaperusteina on käytetty kunkin suoyhdistymätyypin yksittäisen kohteen yleistä edustavuutta ottamalla huomioon muun ohella suoalueen vesitalouteen ja pinnanmuodostukseen liittyvät erityispiirteet sekä sillä esiintyvien eri suotyyppien ja suolintulajien määrä ja jakauma. Lisäksi on erityisperusteina otettu huomioon suolla esiintyvät uhanalaiset eliölajit, kohteen tutkimus- ja opetuskäyttö sekä sen maisemallinen erityismerkitys. Mainitut valintaperusteet huomioon ottaen suoalueet voidaan jakaa neljään eri arvoluokkaan, nimittäin kansainvälisesti, valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviin soidensuojelukohteisiin. Esitykseen sisältyvät alueet ovat miltei yksinomaan kansainvälisen tai valtakunnallisen arvoluokan kohteita.

Esitys kattaisi tässä vaiheessa vain osan suojeltaviksi tarkoitetuista suoalueista, jotka sijaitsevat pääosaltaan eteläisessä Suomessa. Edellä

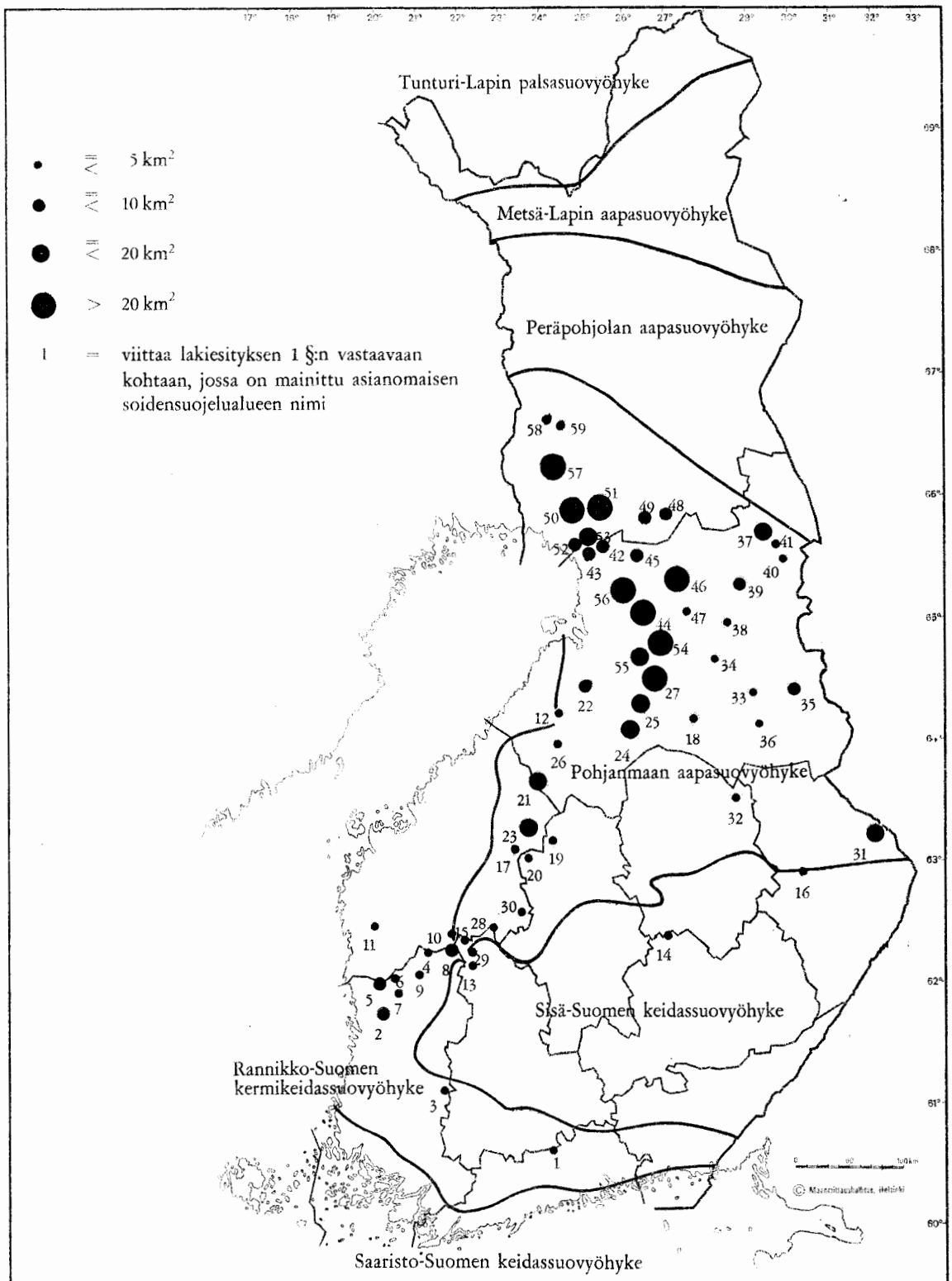

Kartta. Hallituksen esityksen mukaiset soidensuojelualueet.

todetusta huolimatta soidensuojelualueverkko jäisi edelleen puutteelliseksi myös eteläisen Suomen osalta. Alueverkkoa on kuitenkin tarkoitus täydentää joko hankkimalla suojelun kannalta arvokkaita alueita valtion omistukseen tai suorittamalla maanomistajille suoalueiden vapaaehtoisesta rauhoittamisesta johtuvia korvauksia. Esityksen toteuttamisella saataisiin kuitenkin muodostettua merkittävä soidensuojelualueverkon alku maahamme.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu.

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja suoalueita on yksityismailla noin 3 000 hehtaaria. Olemassa olevissa kansallis- ja luonnonpuistoissa on soita noin 40 000 hehtaaria. Metsähallitus on omilla päätöksillään rauhoittanut suojelun kannalta tärkeitä soita noin 150 000 hehtaaria. Merkittävimmät rauhoitetut suoalueet sijaitsevat Pohjois-Suomessa.

Maa- ja metsätalousministeriön asettama soidensuojelutyöryhmä luovutti 31 päivänä toukokuuta 1977 ehdotuksensa soidensuojelun perusohjelmaksi eteläisen Suomen alueelle. Ehdotukseen sisältyi yhteensä 337 eri suoaluetta pinta-alaltaan noin 290 000 hehtaaria. Työryhmän ehdotuksen ja siitä hankittujen lausuntojen perusteella valtioneuvosto teki 19 päivänä huhtikuuta 1979 periaatepäätöksen soidensuojelun perusohjelmaksi eteläisen Suomen alueelle. Periaatepäätökseen sisältyvien suoalueiden lukumäärä on 321 kappaletta ja niiden pinta-ala yhteensä noin 211 000 hehtaaria. Esitys perustuu edellä mainittuun valtioneuvoston periaatepäätökseen. Siihen on sisällytetty osa periaatepäätöksessä tarkoitettujen suoalueiden valtionmaista lähinnä niiltä osin, kuin ne muodostavat kunkin alueen osalta suojelun kannalta riittävän kokonaisuuden.

Eräät nyt rauhoitettaviksi esitetyt alueet käsittävät ainoastaan valtion omistamia osia periaatepäätöksen tarkoittamista laajemmista suokokonaisuuksista, joihin sisältyy myös yksityismaita. Periaatepäätöksen toteuttaminen täydessä laajuudessaan jää näiden alueiden osalta siten myöhempään ajankohtaan. Eräät periaatepäätökseen sisältyvät valtion omistuksessa olevat luontosuhteiltaan arvokkaat alueet ovat puolestaan jääneet esityksen ulkopuolelle lähinnä siksi, että kohteiden eräiden osa-alueiden rajauksia ei voida pitää riittävästi selvitettyinä. Samoin jää esityksen ulkopuolelle joukko metsähallituksen aarnialueina rauhoittamia edustavia suoalueita.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset.

Esityksen tarkoittamat soidensuojelualueet olisivat metsähallituksen hoidossa ja hallinnassa. Koska lähes kaikki edellä mainitut alueet ovat jo nyt sanotun viraston hallinnassa, ei näiden muodostamisella suojelualueiksi siten ole välittömiä organisatorisia vaikutuksia.

Esityksen tarkoittamat alueet sisältävät lähes yksinomaan jouto- ja kitumaita. Joutomaat ovat pääosin suota eikä niiden ojittaminen metsätaloudellisiin tarkoituksiin ole yleensä tarkoituksenmukaista. Kitumaiden puuston arvo on vähäinen. Suoalueilla ei liioin ole sanottavaa merkitystä turvetuotannon kannalta, koska riittävät turvesuoalueet on kyetty osoittamaan energia- ja ympäristöviranomaisten välisin sopimuksin muilta suoalueilta. Edellä mainituista syistä ja kun lisäksi otetaan huomioon, että merkittävä osa suojeltaviksi esitetyistä alueista on jo jonkinasteisen rauhoituksen piirissä, on esityksen toteuttamisen valtiontaloudellisia vaikutuksia pidettävä erittäin vähäisinä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

1 §. Pykälässä on lueteltu kohdittain suojeltaviksi ehdotetut suoalueet. Alueet jakautuvat suoyhdistymävyöhykkeittäin siten, että Rannikko-Suomen kermikeidassuovyöhykkeellä sijaitsee 12 aluetta, Sisä-Suomen keidassuovyöhykkeellä 4 aluetta sekä Pohjanmaan aapasuovyöhykkeellä 43 aluetta. Saaristo-Suomen keidassuovyöhykkeeltä ei ehdotukseen sisälly yhtään aluetta, koska valtio ei omista suojelun kannalta riittäviä alueita mainitun vyöhykkeen suojelukohteilla. Suurin osa suojeltaviksi esitetyistä alueista sijaitsee siten Pohjois-Pohjanmaalla. Kaikkia nyt suojeltaviksi ehdotettuja alueita voidaan pitää kasvillisuudeltaan ja pin-

nanmuodoiltaan suoyhdistymätyyppiensä arvokkaina edustajina. Ne ovat lähes kaikki valtakunnallisesti merkittäviä suojelukohteita. Useat kohteet ovat lisäksi maan arvokkaimpia suolinnuston pesimäsoita.

2 §. Suoalueiden rauhoitusmääräykset on luonnonsuojelulain 2 §:n 2 momentista johtuen säädettävä erillisellä asetuksella. Tärkeimpänä näkökohtana soidensuojelualueita muodostettaessa on alueiden luonnonmukaisen vesitalouden säilymisen turvaaminen. Tämän mukaisesti tulisi rauhoitusmääräyksillä ensi sijaisesti kiellettäviksi alueiden ojitus ja maankamaran ainesten ottaminen. Metsätaloudellisia toimenpiteitä ei tultaisi sanottavasti rajoittamaan. Poikkeuksen muodostaisivat sekä suojelulliset että taloudelliset syyt huomioonottaen soiden keskellä olevien pienten suosaarien metsät sekä ne alueet, jotka jo ovat suojeltuja metsähallituksen päätöksellä aarnialueina tai hankittuja valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin.

Säännöksen 2 momentti on vastaavansisältöinen kuin kansallis- ja luonnonpuistojen perustamista koskevissa laeissa. Viittauksella jakolakiin tarkoitetaan mainitun lain 28 luvun rajankäyntiä koskevia säännöksiä. Mikäli suojelualue rajoittuu yksityiseen maahan, ei erillinen rajankäynti ole tarpeen, koska yksityinen tila muodostaa oman maarekisteriyksikön.

Momenttiin sisältyvät määräykset soidensuojelualueiden rajojen merkitsemisestä maastoon. Tarkoituksena on, ettei rajalinjoja pääsääntöisesti aukaista maastoon, vaan ne osoitettaisiin muutoin mahdollisimman selvästi suojelualuetta osoittavin tunnuskilvin ja eri maamerkein.

3 §. Pykälässä on säädetty luonnonsuojelualuetta valvovan viranomaisen haltuunotto-oikeudesta. Säännös on tarpeen suojelualueiden valvonnan riittävien toimintaedellytysten turvaamiseksi.

4 §. Eräiden nyt perustettaviksi tarkoitettujen soidensuojelualueiden rajojen sisäpuolelle jää vähäisiä yksityisomistuksessa olevia alueita. Nämä ovat lähinnä valtionmaiden sisälle jääneitä pienehköjä niittypalstoja tai muita näihin verrattavia alueita. Vaikka alueet ovatkin suojelualueen rajojen sisäpuolella, eivät ne luonnonsuojelulain 1 §:n säännökset huomioon ottaen siihen kuulu. Kun kuitenkin mainitut palstat on, mikäli ne saadaan hankituksi valtion omistukseen, tarkoituksenmukaista liittää soidensuojelualueeseen ehyemmän kokonaisuuden aikaansaamiseksi, pykälässä ehdotetaan, että ne valtion omistukseen tultuaan ovat suoraan suojelualuetta.

Säännöksen 2 momentin mukaan voitaisiin myös soidensuojelualueeseen välittömästi rajoittuva alue liittää maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä kuuluvaksi asianomaiseen soidensuojelualueeseen edellyttäen, että sen hankkiminen luonnonsuojelutarkoituksiin muutoin katsotaan tarpeelliseksi.

5 §. Soidensuojelualueiden rauhoitusmääräysten säätämisen ohella saattaa olla tarpeen säätää myös muita asetustason säännöksiä, jotka liittyisivät lähinnä alueen käytön ja muun hoidon järjestämiseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Luonnonsuojelulain (71/23) mukaisiksi erityisiksi suojelualueiksi eli soidensuojelualueiksi muodostetaan seuraavat alueet:

1) Järvisuon—Ritassaarensuon alue, joka käsittää noin 250 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Hyvinkään kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 1 olevaan karttapiirrokseen;

2) Isonevan alue, joka käsittää noin 670 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pomarkun kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 2 olevaan karttapiirrokseen;

3) Isosuon alue, joka käsittää noin 220 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Punkalaitumen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 3 olevaan karttapiirrokseen;

4) Jäkälänevan—Isonevan alue, joka käsittää noin 250 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Karvian kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 4 olevaan karttapiirrokseen;

5) Haapakeitaan alue, joka käsittää noin 620 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Honkajoen ja Siikaisten kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 5 olevaan karttapiirrokseen;

6) Huidankeitaan—Matokeitaan alue, joka käsittää noin 390 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Honkajoen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 6 olevaan karttapiirrokseen;

7) Rynkäkeitaan alue, joka käsittää noin 200 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Honkajoen kunnassa, ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 7 olevaan karttapiirrokseen;

8) Päretkivennevan — Teerinevan — Pohjoisnevan alue, joka käsittää noin 510 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kihniön kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 8 olevaan karttapiirrokseen;

9) Puurokeitaan alue, joka käsittää noin 420 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Parkanon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 9 olevaan karttapiirrokseen;

10) Haukilamminnevan — Murtomaannevan alue, joka käsittää noin 490 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Peräseinäjoen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 10 olevaan karttapiirrokseen;

11) Harjaisnevan—Pilkoonnevan alue, joka käsittää noin 400 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Teuvan kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 11 olevaan karttapiirrokseen;

12) Hirvinevan alue, joka käsittää noin 390 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Oulaisten kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 12 olevaan karttapiirrokseen;

13) Isonevan—Raitakulonnevan alue, joka käsittää noin 120 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kurun kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 13 olevaan karttapiirrokseen;

14) Ringinsuon alue, joka käsittää noin 190 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pieksämäen maalaiskunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 14 olevaan karttapiirrokseen;

15) Isonevan alue, joka käsittää noin 110 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Virtain kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 15 olevaan karttapiirrokseen;

16) Viklinsuon—Rapalahdensuon alue, joka käsittää noin 340 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Polvijärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 16 olevaan karttapiirrokseen;

17) Pohjoisnevan—Haapinevan alue, joka käsittää noin 430 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Alajärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 17 olevaan karttapiirrokseen;

18) Karppisensuon—Salinsuon alue, joka käsittää noin 490 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kajaanin kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 18 olevaan karttapiirrokseen;

19) Kirkkonevan—Juurikkasuon alue, joka käsittää noin 360 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kivijärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 19 olevaan karttapiirrokseen;

20) Saarisuon—Valleussuon alue, joka käsittää noin 360 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kyyjärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 20 olevaan karttapiirrokseen;

21) Kivinevan — Tuomikonnevan — Ison Lampinevan alue, joka käsittää noin 1 330 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Lestijärven, Toholammin sekä Reisjärven kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 21 olevaan karttapiirrokseen;

22) Loukkunevan—Isonevan alue, joka käsittää noin 750 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Limingan ja Lumijoen kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 22 olevaan karttapiirrokseen;

23) Hangasnevan—Säästöpiirinnevan alue, joka käsittää noin 1 330 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Perhon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 23 olevaan karttapiirrokseen;

24) Kansannevan — Kurkinevan — Muurainsuon alue, joka käsittää noin 1 310 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pyhännän kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 24 olevaan karttapiirrokseen;

25) Törmäsenrimmen — Kolkannevan alue, joka käsittää noin 1 580 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pyhännän ja Kestilän kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 25 olevaan karttapiirrokseen;

26) Rimpinevan alue, joka käsittää noin 440 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Sievin ja Nivalan kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 26 olevaan karttapiirrokseen;

27) Rumalan — Kuvajan — Oudonrimpien alue, joka käsittää noin 2 800 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Vaalan ja Kestilän kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 27 olevaan karttapiirrokseen;

28) Silmänevan alue, joka käsittää noin 300 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Virtain kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 28 olevaan karttapiirrokseen;

29) Närhinevan alue, joka käsittää noin 370 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Virtain kaupungissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 29 olevaan karttapiirrokseen;

30) Maaherransuon alue, joka käsittää noin 240 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ähtärin kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 30 olevaan karttapiirrokseen;

31) Kissansuon — Raanisuon — Tohlinsuon alue, joka käsittää noin 1 450 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ilomantsin kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 31 olevaan karttapiirrokseen;

32) Matalansuon — Hyvärilänsuon — Kurttosuon alue, joka käsittää noin 360 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Rautavaaran kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 32 olevaan karttapiirrokseen;

33) Julmasuon alue, joka käsittää noin 300 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Hyrynsalmen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 33 olevaan karttapiirrokseen;

34) Säkkisenlatvansuon — Jännesuon — Lamminsuon alue, joka käsittää noin 240 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Hyrynsalmen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 34 olevaan karttapiirrokseen;

35) Suoniemensuon alue, joka käsittää noin 570 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuhmon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 35 olevaan karttapiirrokseen;

36) Rimpisuon—Tiilipuron alue, joka käsittää noin 260 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuhmon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 36 olevaan karttapiirrokseen;

37) Isosuon—Kivisuon alue, joka käsittää noin 1 350 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuusamon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 37 olevaan karttapiirrokseen;

38) Karhisensuon — Pyöreäsuon — Lokkisuon alue, joka käsittää noin 360 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ristijärven ja Kuhmon kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 38 olevaan karttapiirrokseen;

39) Raatesuon alue, joka käsittää noin 930 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Suomussalmen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 39 olevaan karttapiirrokseen;

40) Paiselammen alue, joka käsittää noin 230 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Suomussalmen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 40 olevaan karttapiirrokseen;

41) Lokkisuon—Teerisuon alue, joka käsittää noin 130 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Suomussalmen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 41 olevaan karttapiirrokseen;

42) Ison Hirviaavan—Lähteenaavan alue, joka käsittää noin 1 000 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuivaniemen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 42 olevaan karttapiirrokseen;

43) Tuuliaavan—Ison Heposuon alue, joka käsittää noin 720 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuivaniemen kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohes-

sa liitteenä numero 43 olevaan karttapiirrokseen;

44) Kuusisuon—Hattusuon alue, joka käsittää noin 2 480 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pudasjärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 44 olevaan karttapiirrokseen;

45) Sumusuon alue, joka käsittää noin 610 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pudasjärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 45 olevaan karttapiirrokseen;

46) Oravisuon — Näätäsuon — Sammakkosuon alue, joka käsittää noin 6 410 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Pudasjärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 46 olevaan karttapiirrokseen;

47) Vellisuon—Vuorisuon alue, joka käsittää 310 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Puolangan kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 47 olevaan karttapiirrokseen;

48) Varpusuon—Saarisuon alue, joka käsittää noin 720 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ranuan kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 48 olevaan karttapiirrokseen;

49) Asmuntinsuon—Lamminsuon alue, joka käsittää noin 760 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ranuan kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 49 olevaan karttapiirrokseen;

50) Martimoaavan — Lumiaavan — Penikoiden alue, joka käsittää noin 12 200 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Simon ja Tervolan kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 50 olevaan karttapiirrokseen;

51) Veittiaavan alue, joka käsittää noin 2 340 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Simon kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 51 olevaan karttapiirrokseen;

52) Ison Saarisuon—Hoikkasuon—Mustaaavan alue, joka käsittää noin 680 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Simon ja Kuivaniemen kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 52 olevaan karttapiirrokseen;

53) Rimpijärven—Uusijärven alue, joka käsittää noin 1 300 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Kuivaniemen ja Simon kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 53 olevaan karttapiirrokseen;

54) Säippäsuon—Kivisuon alue, joka käsittää noin 3 350 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Utajärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 54 olevaan karttapiirrokseen;

55) Tolkansuon alue, joka käsittää noin 1 220 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Utajärven kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 55 olevaan karttapiirrokseen;

56) Hirvisuon alue, joka käsittää noin 3 670 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ylikiimingin ja Pudasjärven kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 56 olevaan karttapiirrokseen;

57) Kilsiaavan—Ristivuoman alue, joka käsittää noin 7 900 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Rovaniemen maalaiskunnassa sekä Tervolan ja Ylitornion kunnissa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 57 olevaan karttapiirrokseen;

58) Karhujupukan alue, joka käsittää noin 80 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ylitornion kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 58 olevaan karttapiirrokseen; sekä

59) Tuorerommaksen alue, joka käsittää noin 120 hehtaaria valtion omistamia maa-alueita Ylitornion kunnassa ja jonka rajat on merkitty punaisella katkoviivalla ohessa liitteenä numero 59 olevaan karttapiirrokseen.

2 §.

Asetuksella säädetään tarkemmin, missä suhteessa edellä 1 §:ssä tarkoitetut alueet on rauhoitettu.

Soidensuojelualueiden rajat muuta valtionmaata vastaan on määrättävä ja merkittävä maastoon maanmittaustoimituksessa, jossa on soveltuvin osin noudatettava, mitä jakolaissa (604/51) on säädetty rajankäynnistä. Alueiden rajat on pyrittävä määrittämään hyvin maastoon soveltuviksi. Rajan paikasta aiheutuvan mahdollisen erimielisyyden ratkaisee valtioneuvosto. Valtioneuvoston ratkaisuun ei saa hakea muutosta.

Soidensuojelualueiden rajat on merkittävä siten, että suojelualuetta osoittavia tunnuskilpiä sijoitetaan riittävä määrä maastoon ja että rajalinjoilla oleviin puihin tai muihin maamerkkeihin maalataan rajaa ilmaiseva merkki. Maa-

ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset rajalinjoille asetettavista tunnuskilvistä samoin kuin niille maalattavista merkeistä.

3 §.

Luonnonsuojelua valvovalla viranomaisella ja luonnonsuojelualueen vartijalla on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, keräily- tai muut välineet, joita on käytetty tai aiotaan käyttää vastoin luonnonsuojelualueella noudatettavia säännöksiä tai määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee myös luonnonsuojelualueella luvattomasti pyydettyjä eläimiä ja luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuojelualueella on kielletty ottamasta tai siellä käyttämästä.

4 §.

Mikäli sellainen alue, joka ei ole valtion omistuksessa, mutta joka sijaitsee tällä lailla perustetun soidensuojelualueen rajojen sisällä, siirtyy valtion omistukseen, luetaan se asianomaiseen soidensuojelualueeseen kuuluvaksi.

Mikäli sellainen alue, joka rajoittuu tällä lailla perustettuun soidensuojelualueeseen, siirtyy valtion omistukseen, voidaan se maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä liittää asianomaiseen soidensuojelualueeseen.

5 §.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Taisto Tähkämaa*

LIITE 1 JÄRVISUON–RITASSAARENSUON ALUE

LIITE 2 ISONEVAN ALUE

LIITE 3 ISOSUON ALUE

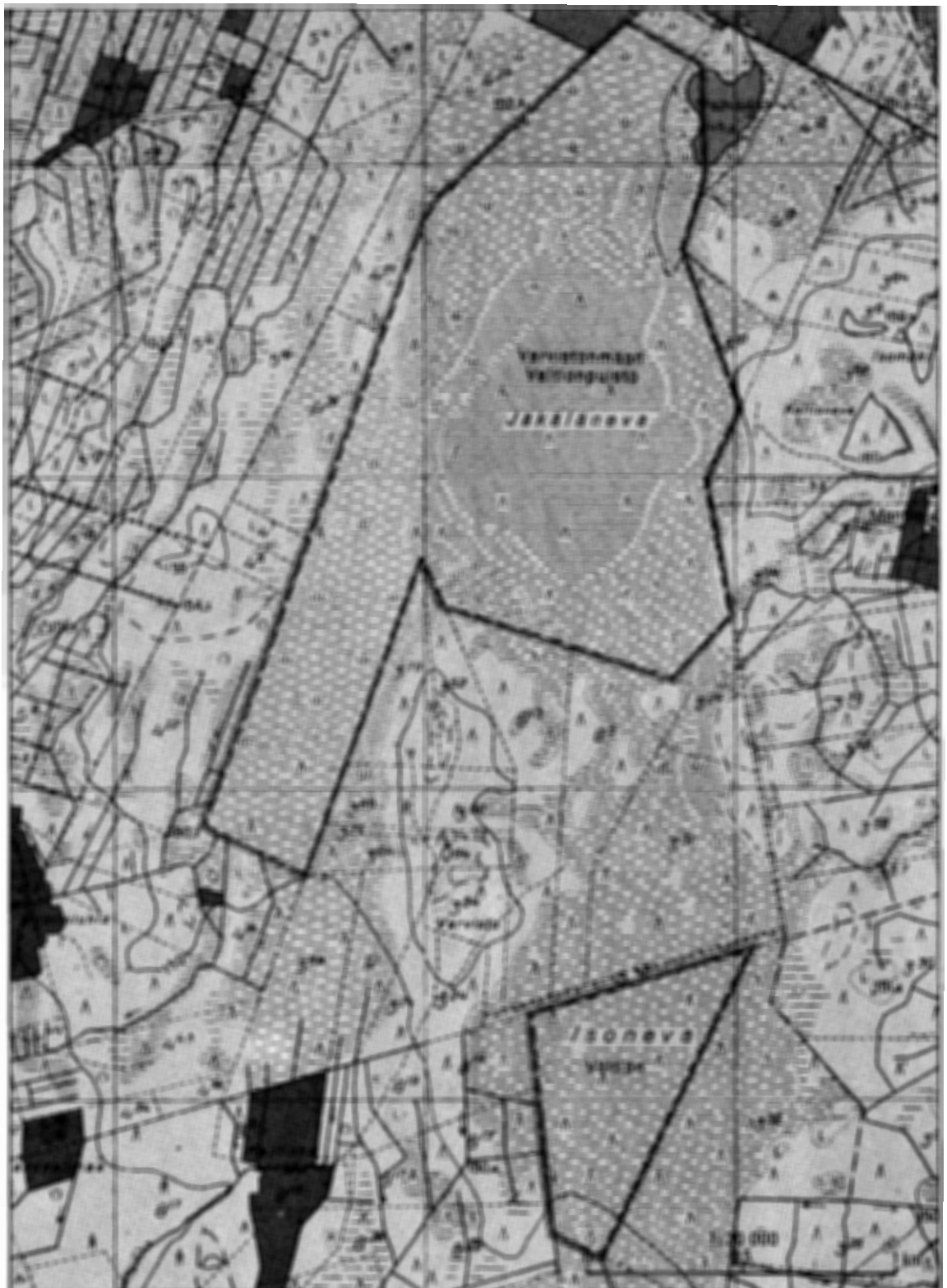

LIITE 4 JÄKÄLÄNEVAN–ISONEVAN ALUE

LIITE 5 HAAPAKEITAAN ALUE

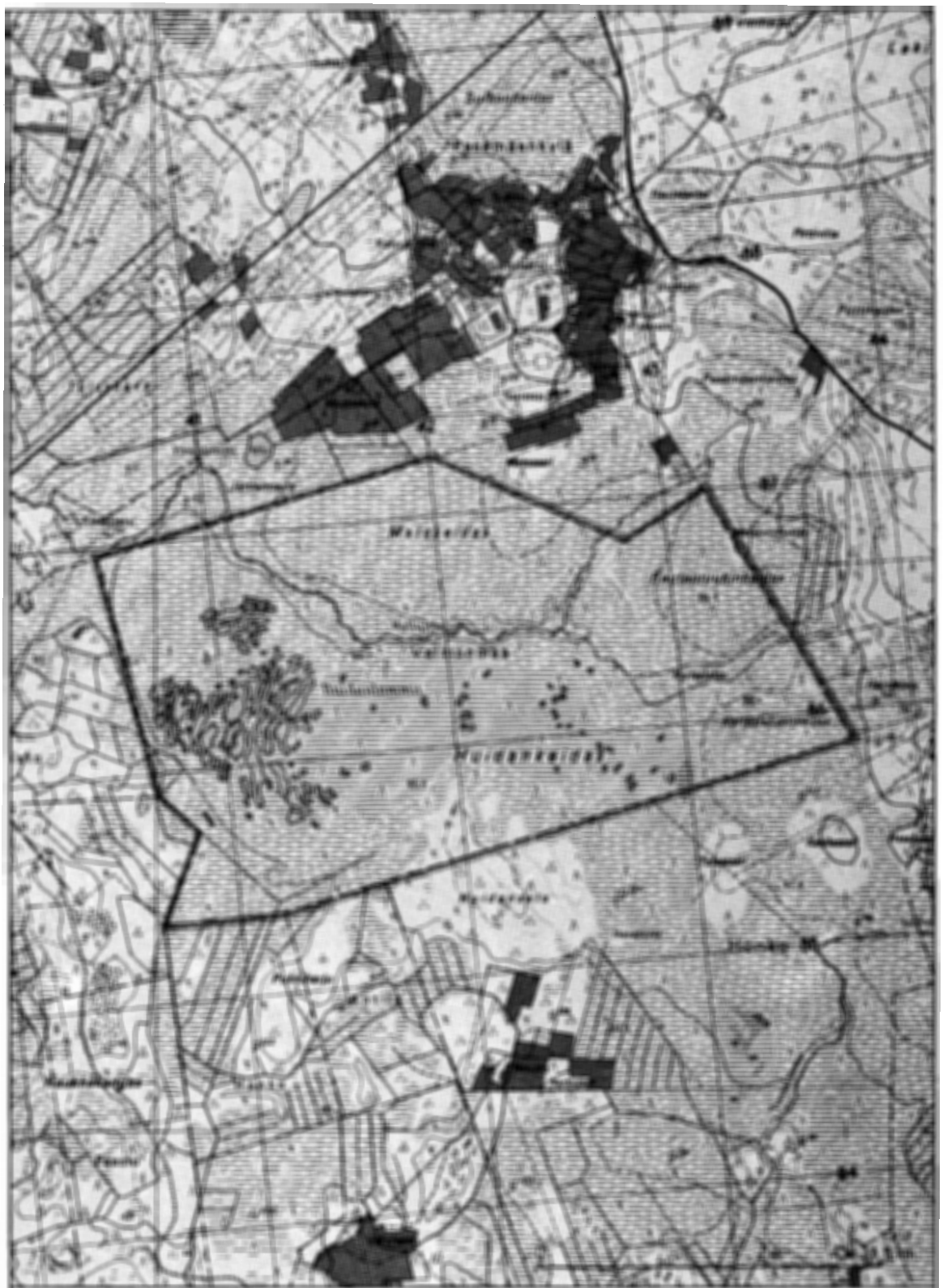

LIITE 6 HUIDANKEITAAN – MATOKEITAAN ALUE

LIITE 7 RYNKÄKEITAAN ALUE

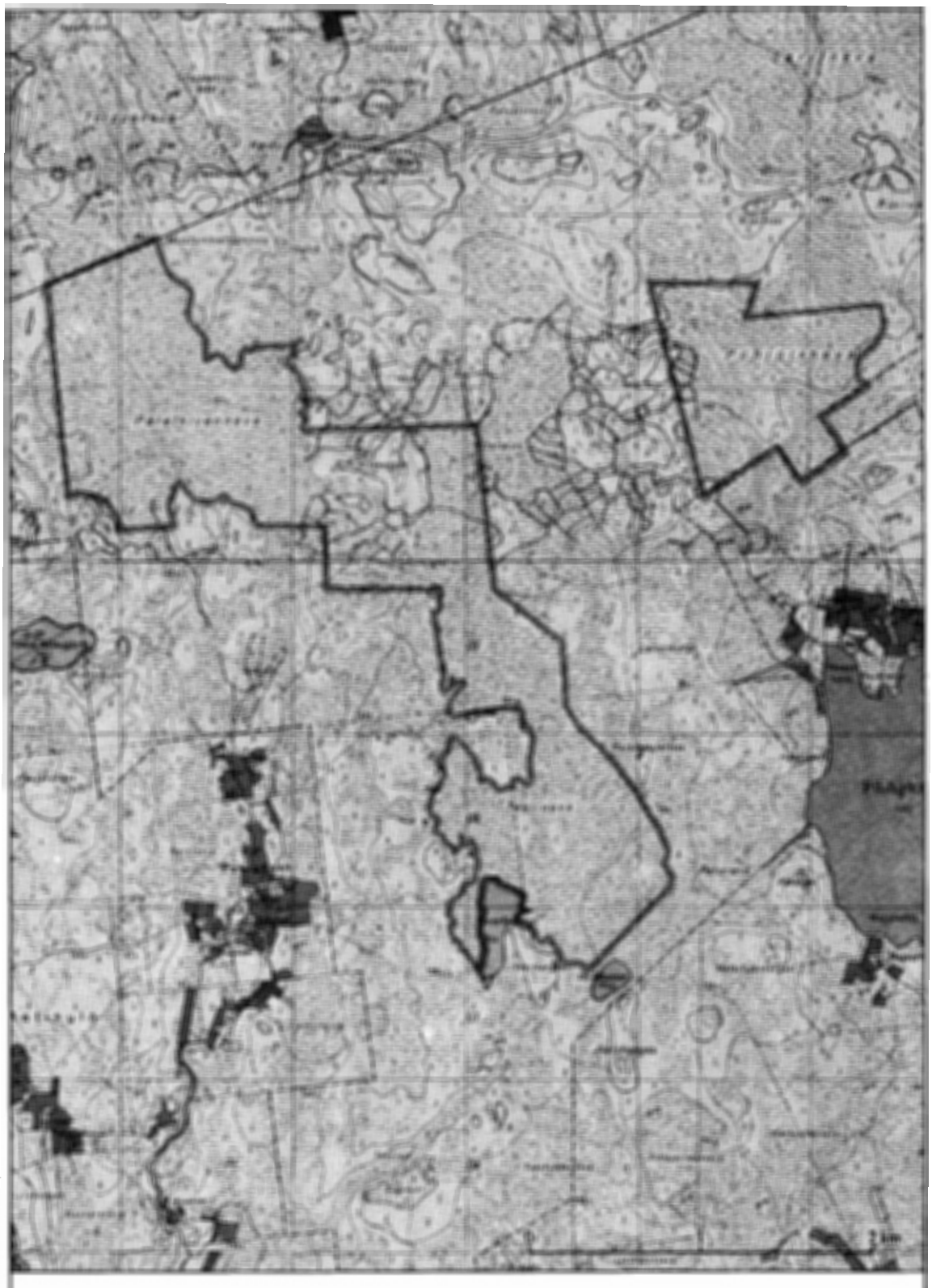

LIITE 8 PÄRETKIVENNEVAN – TEERINEVAN – POHJOISNEVAN ALUE

LIITE 9 PUUROKEITAAN ALUE

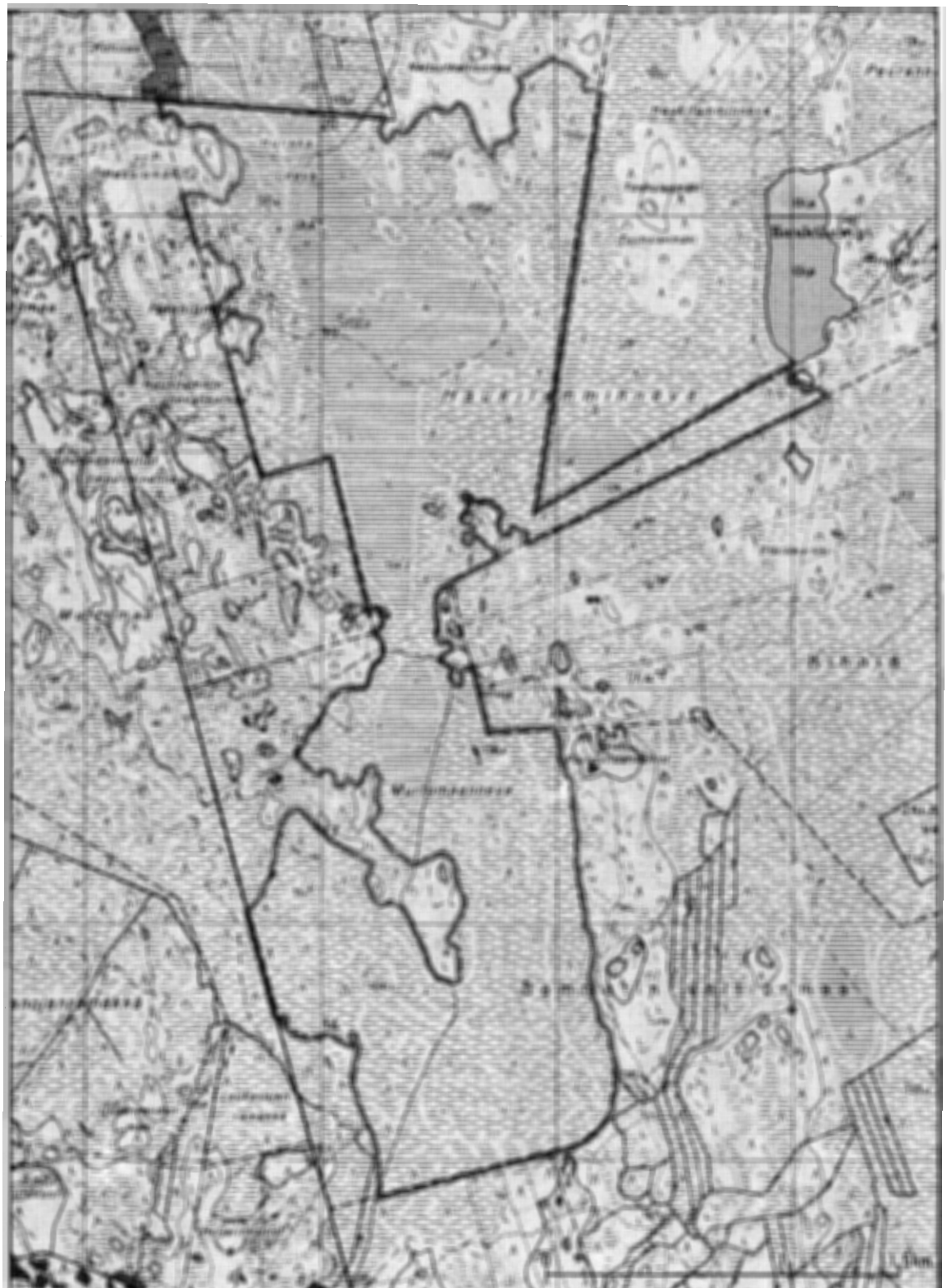

LIITE 10 HAUKILAMMINNEVAN – MURTOMAANNEVAN ALUE

LIITE 11 HARJAISNEVAN–PILKOONNEVAN ALUE

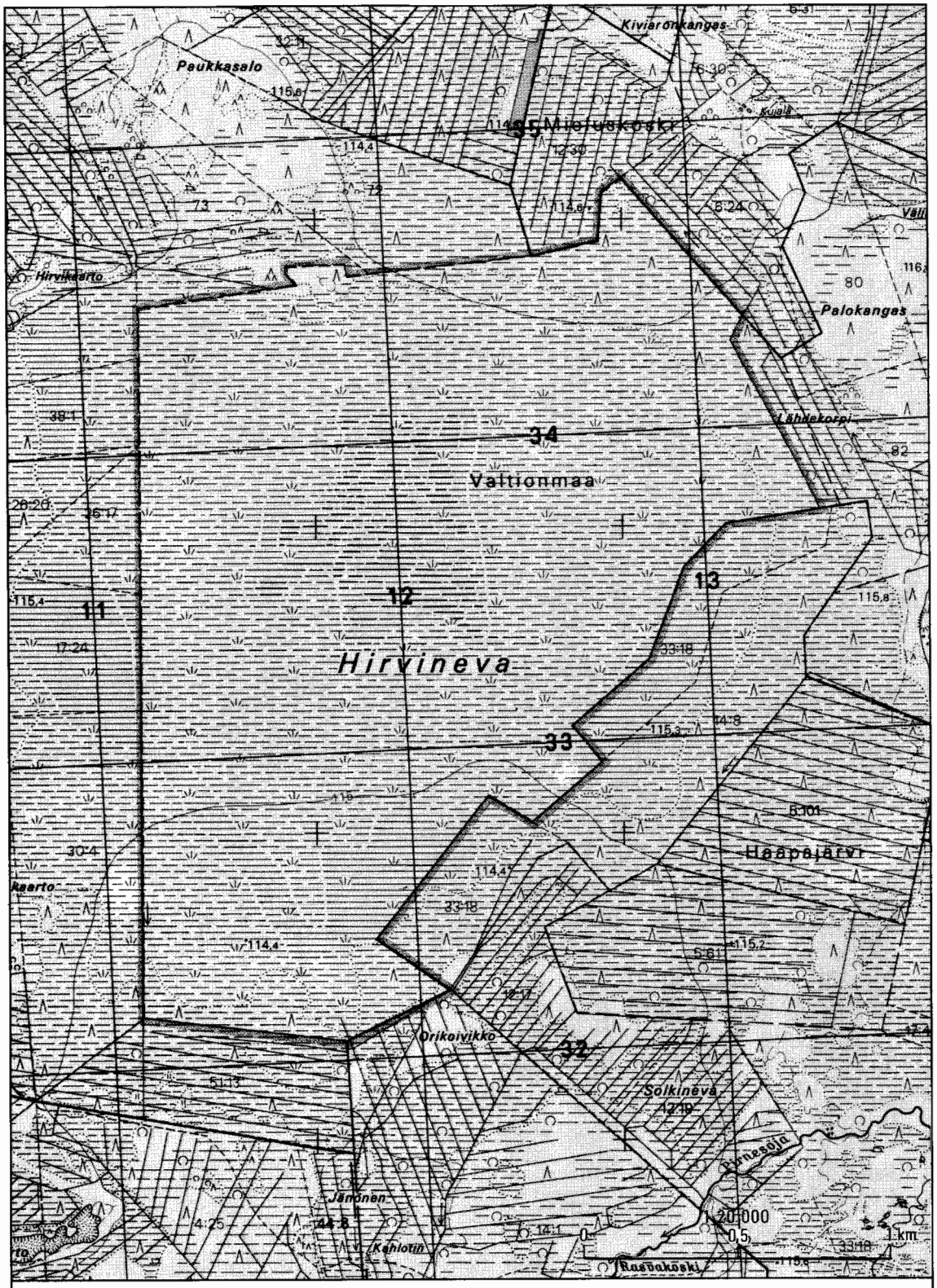

LIITE 12 HIRVINEVAN ALUE

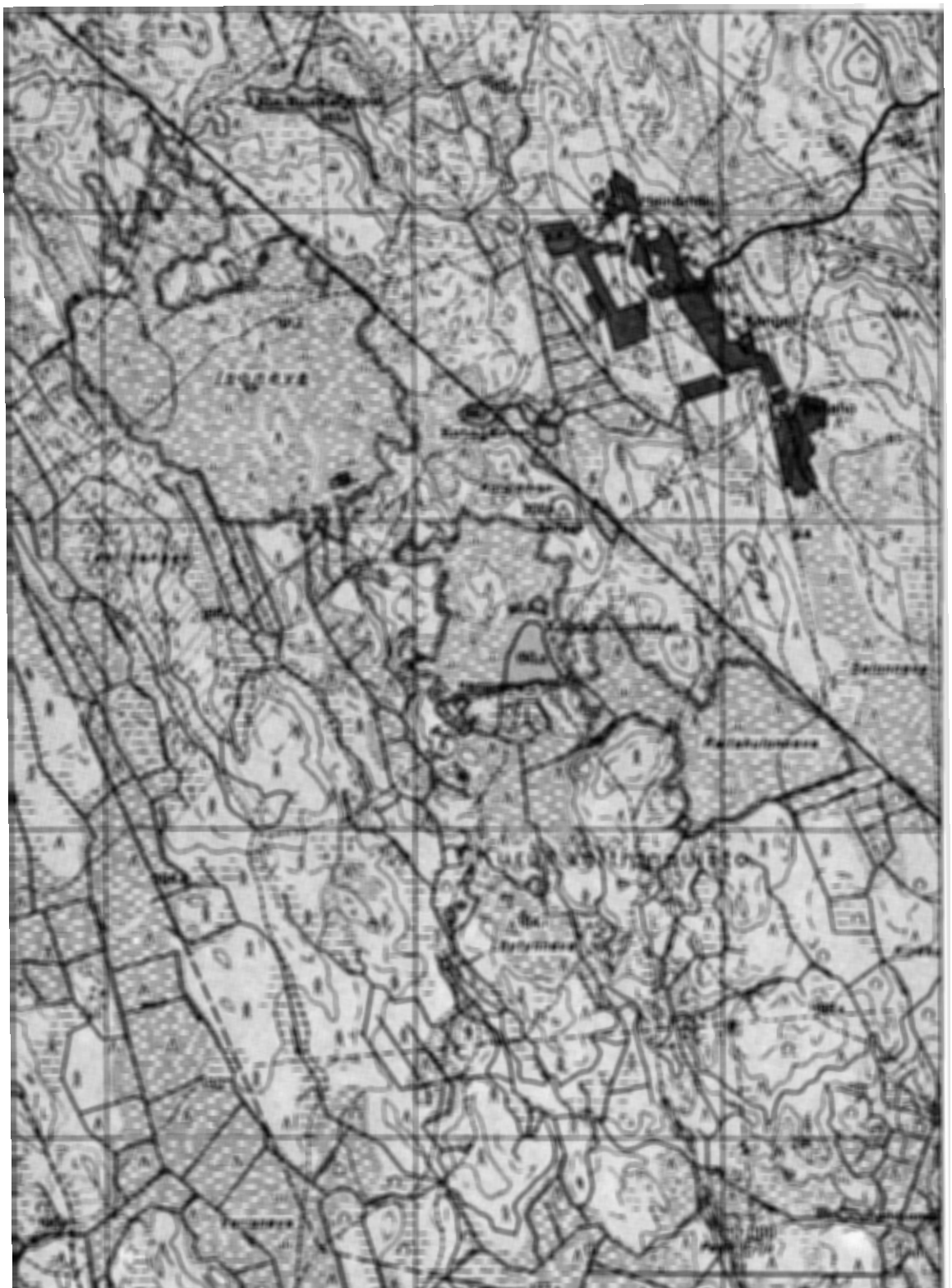

LIITE 13 ISONEVAN–RAITAKULONNEVAN ALUE

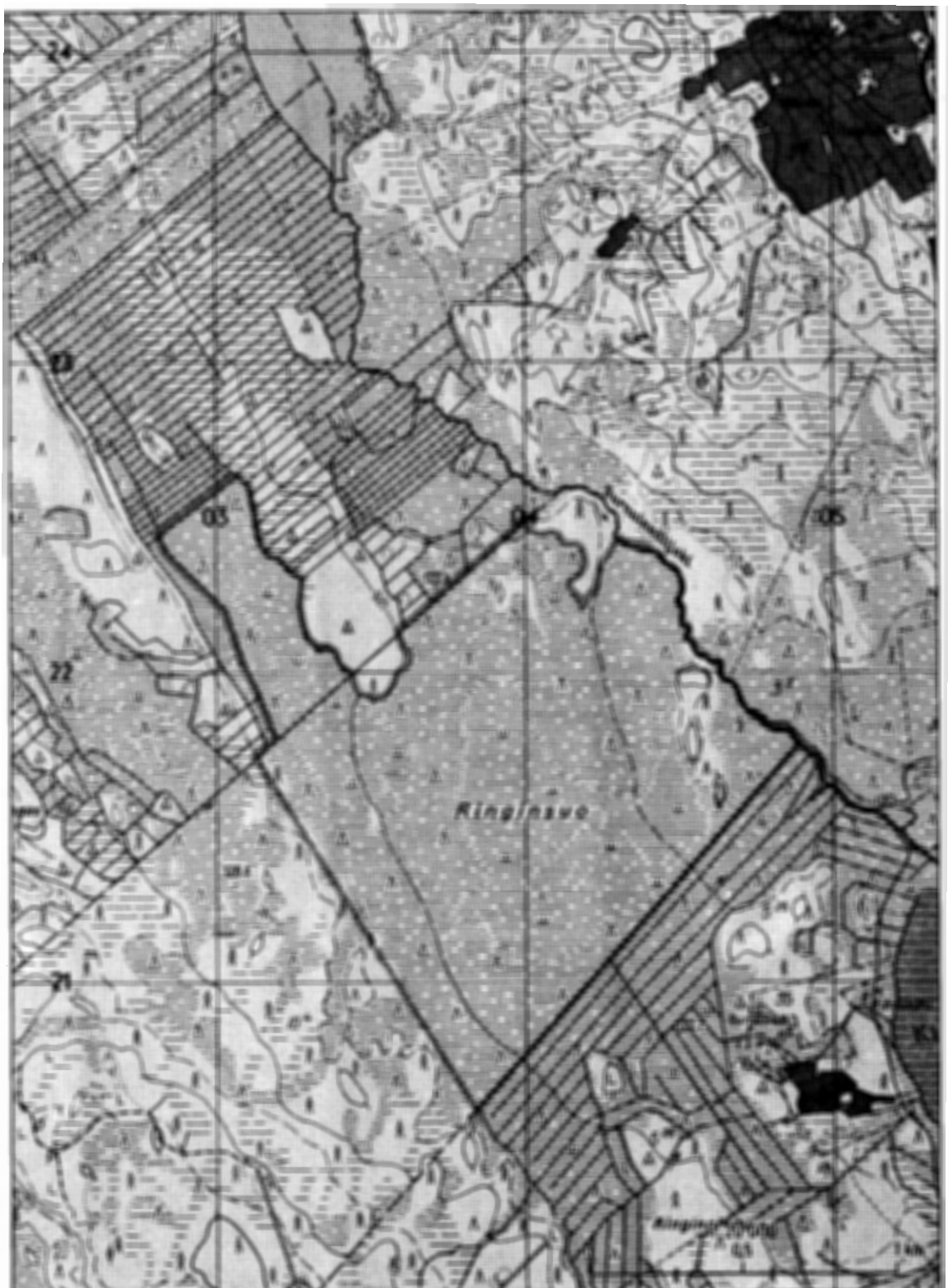

LIITE 14 RINGINSUON ALUE

LIITE 15 ISONEVAN ALUE

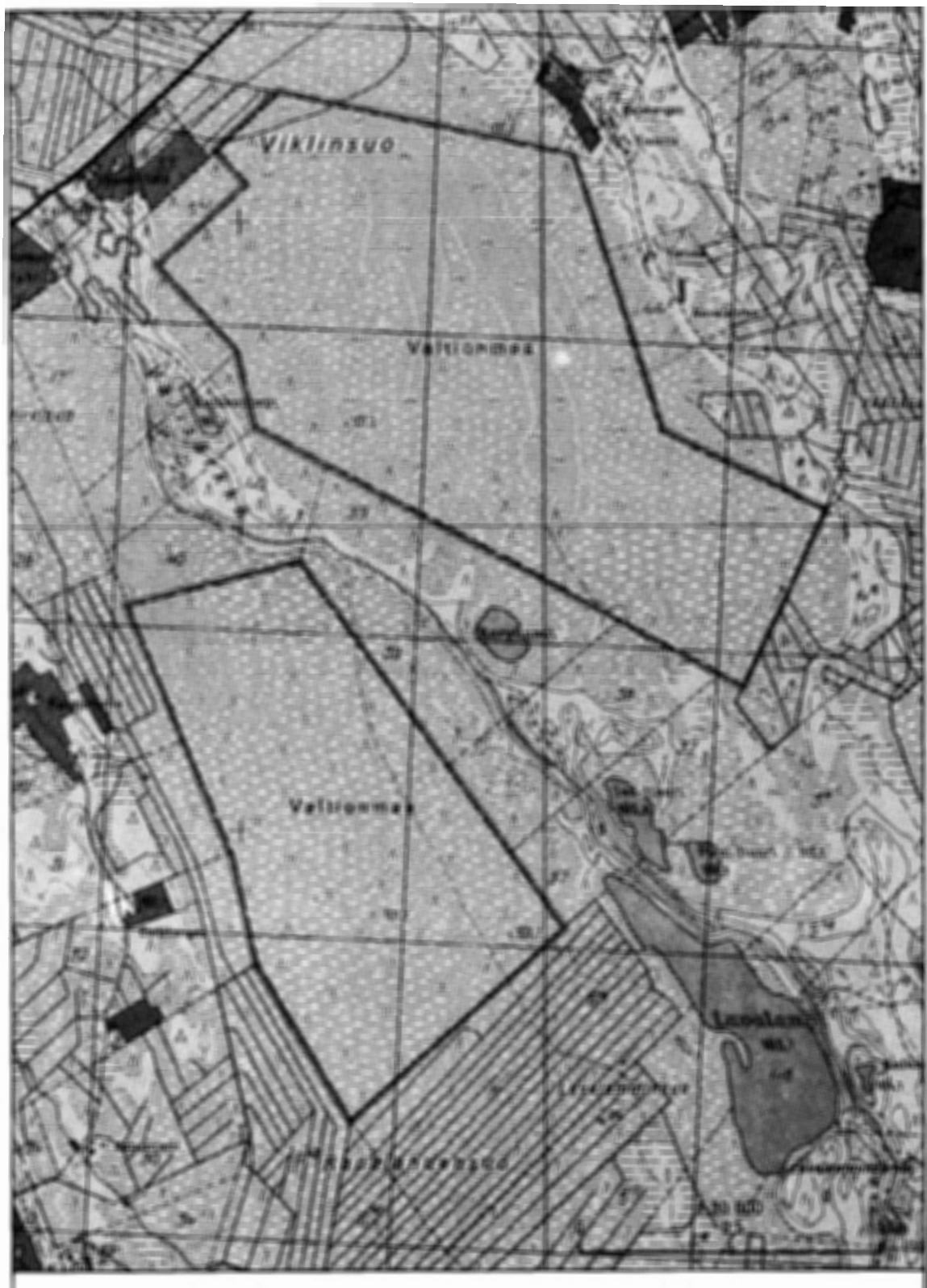

LIITE 16 VIKLINSUON–RAPALAHDENSUON ALUE

LIITE 17 POHJOISNEVAN–HAAPINEVAN ALUE

LIITE 18 KARPPISENSUON – SALINSUON ALUE

LIITE 19 KIRKKONEVAN–JUURIKKASUON ALUE

LIITE 20 SAARISUON – VALLEUSSUON ALUE

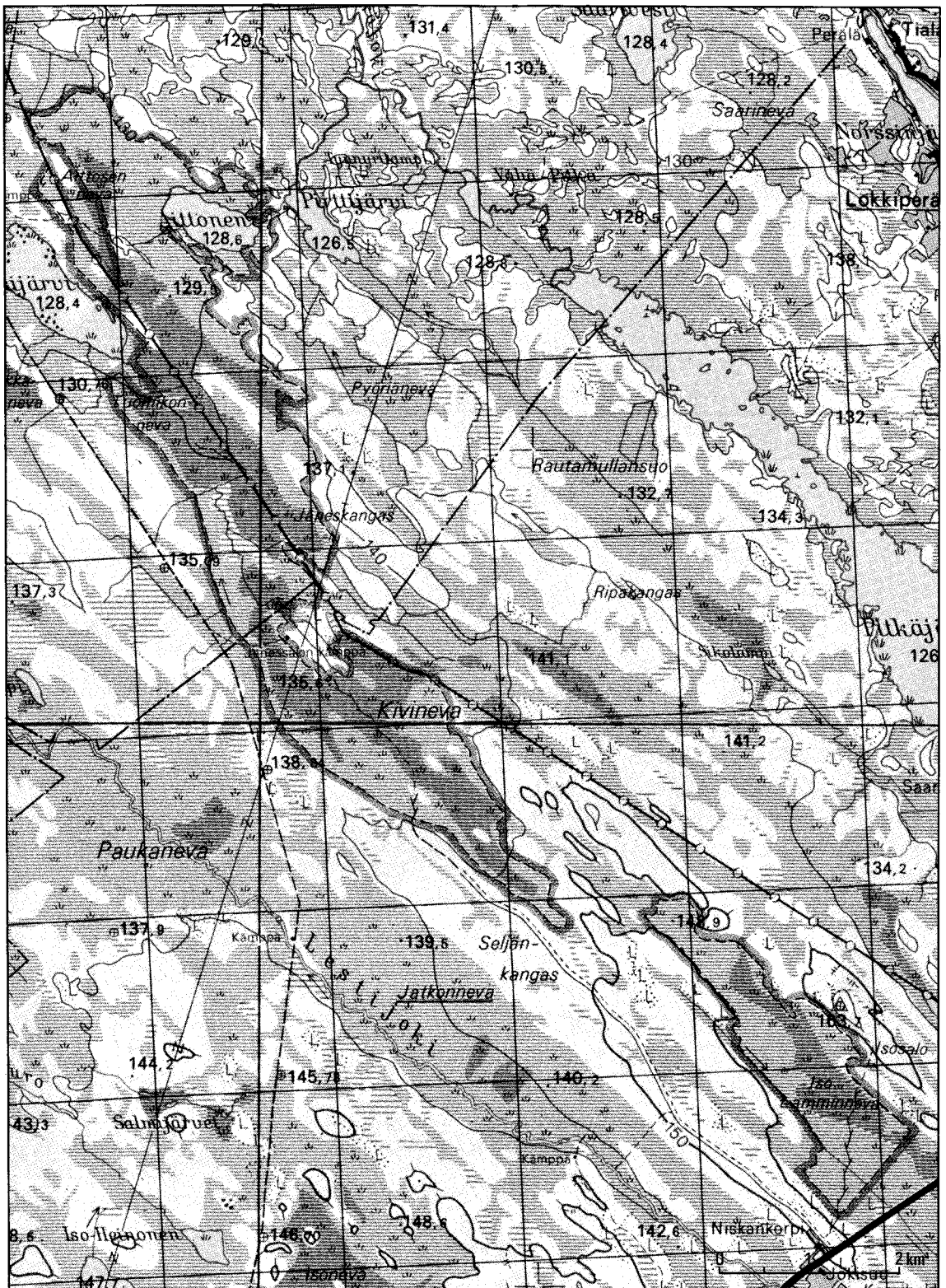

LIITE 21 KIVINEVAN–TUOMIKONNEVAN–ISO LAMPINEVAN ALUE

LIITE 22 LOUKKUNEVAN–ISONEVAN ALUE

LIITE 23 HANGASNEVAN–SÄÄSTÖPIIRINNEVAN ALUE

LIITE 24 KANSANNEVAN–KURKINEVAN–MUURAINSUON ALUE

LIITE 25 TÖRMÄSENRIMMEN–KOLKANNEVAN ALUE

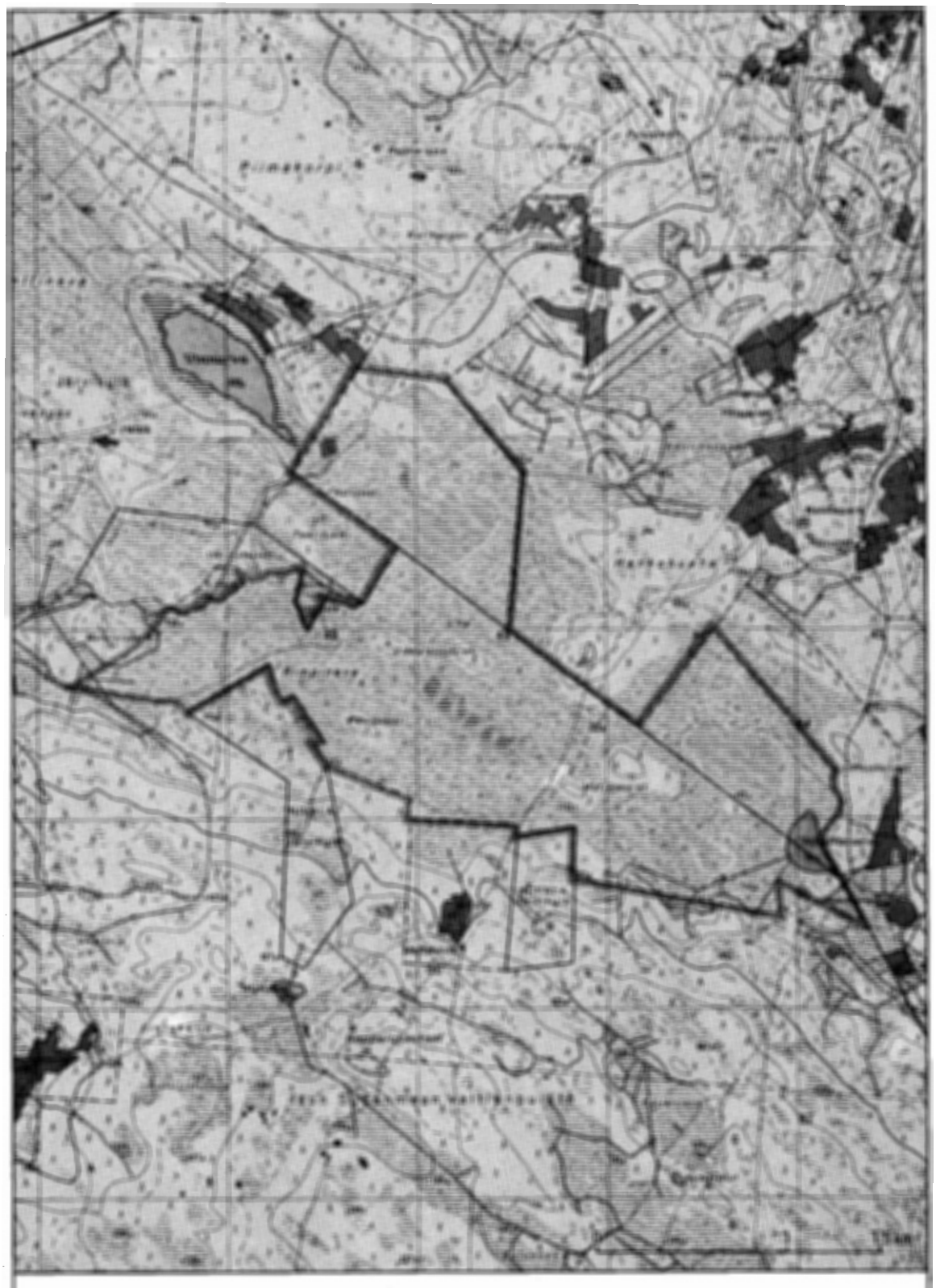

LIITE 26 RIMPINEVAN ALUE

LIITE 27 RUMALAN–KUVAJAN–OUDONRIMPIEN ALUE

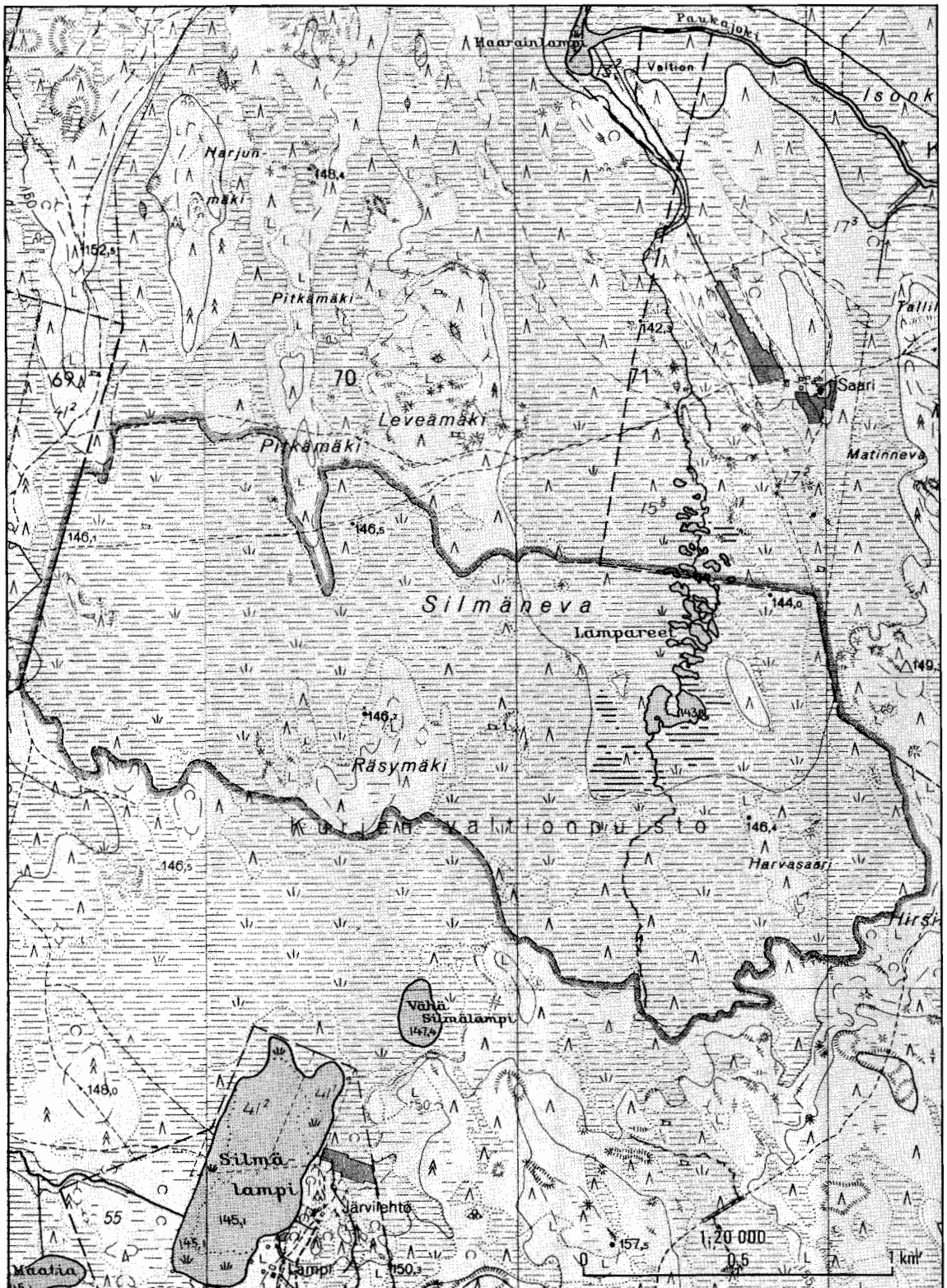

LIITE 28 SILMÄNEVAN ALUE

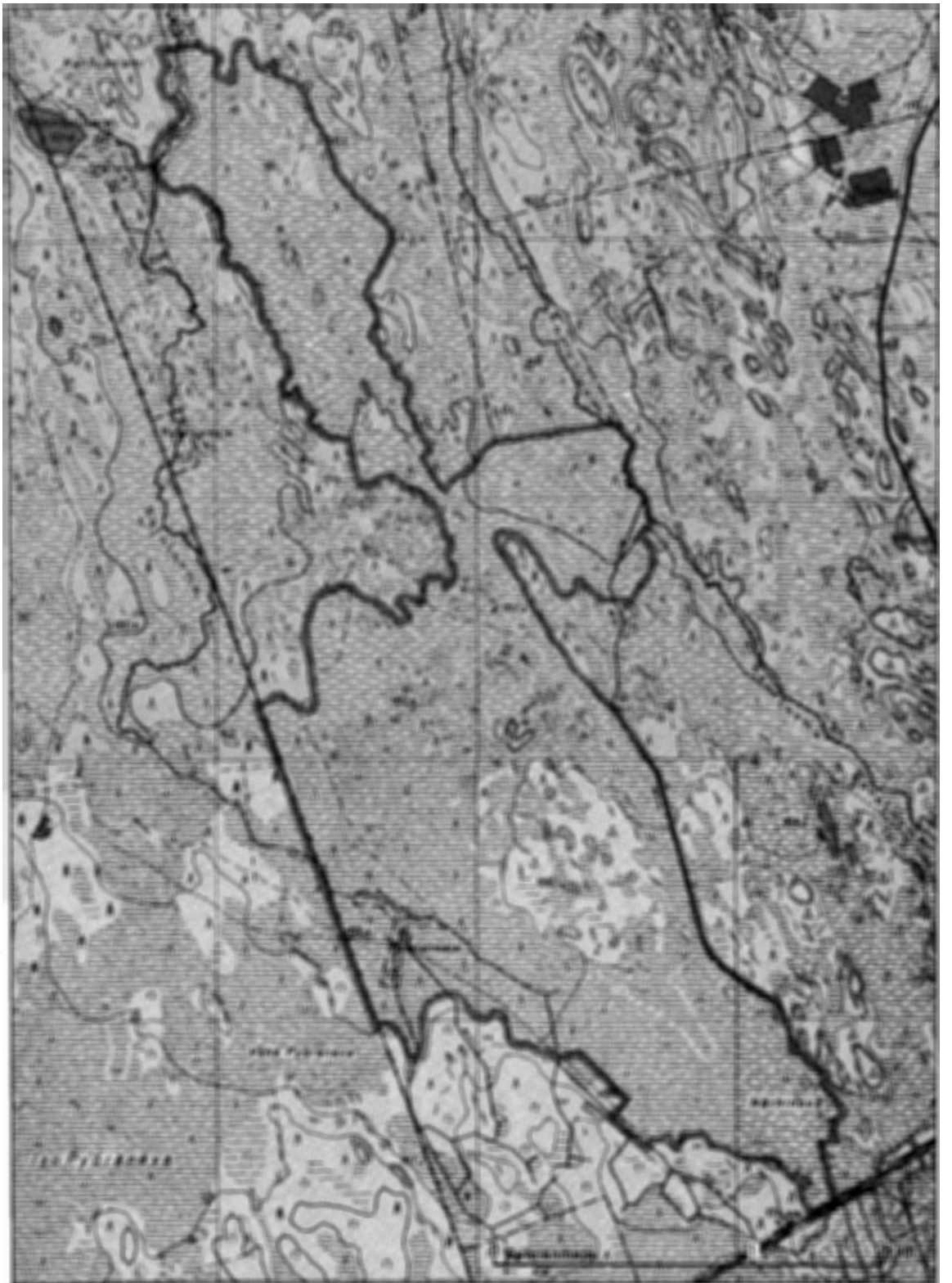

LIITE 29 NÄRHINEVAN ALUE

LIITE 30 MAAHERRANSUON ALUE

LIITE 31 KISSANSUON–RAANISUON–TOHLINSUON ALUE

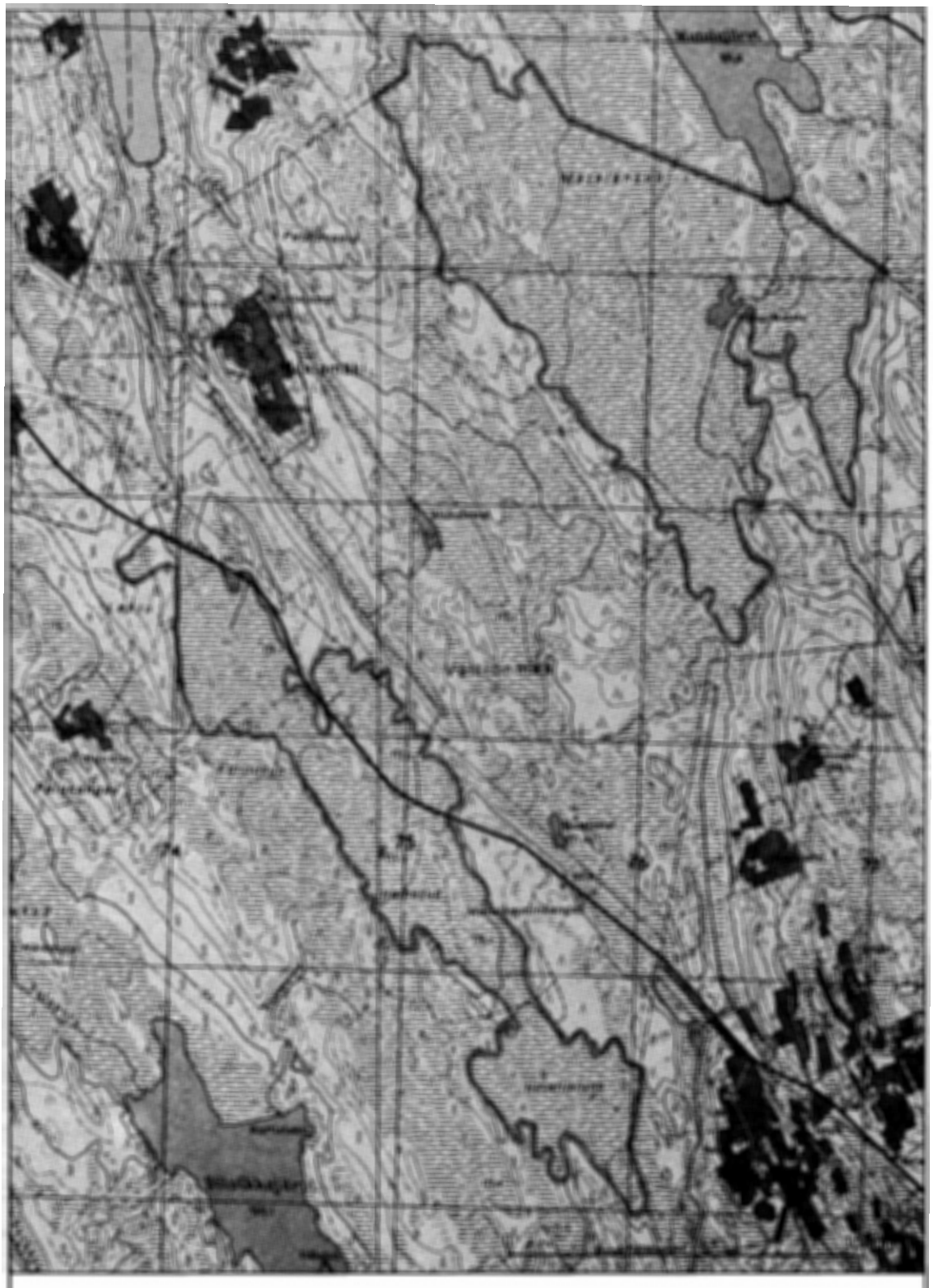

LIITE 32 MATALANSUON – HYVÄRILÄNSUON – KURTTOSUON ALUE

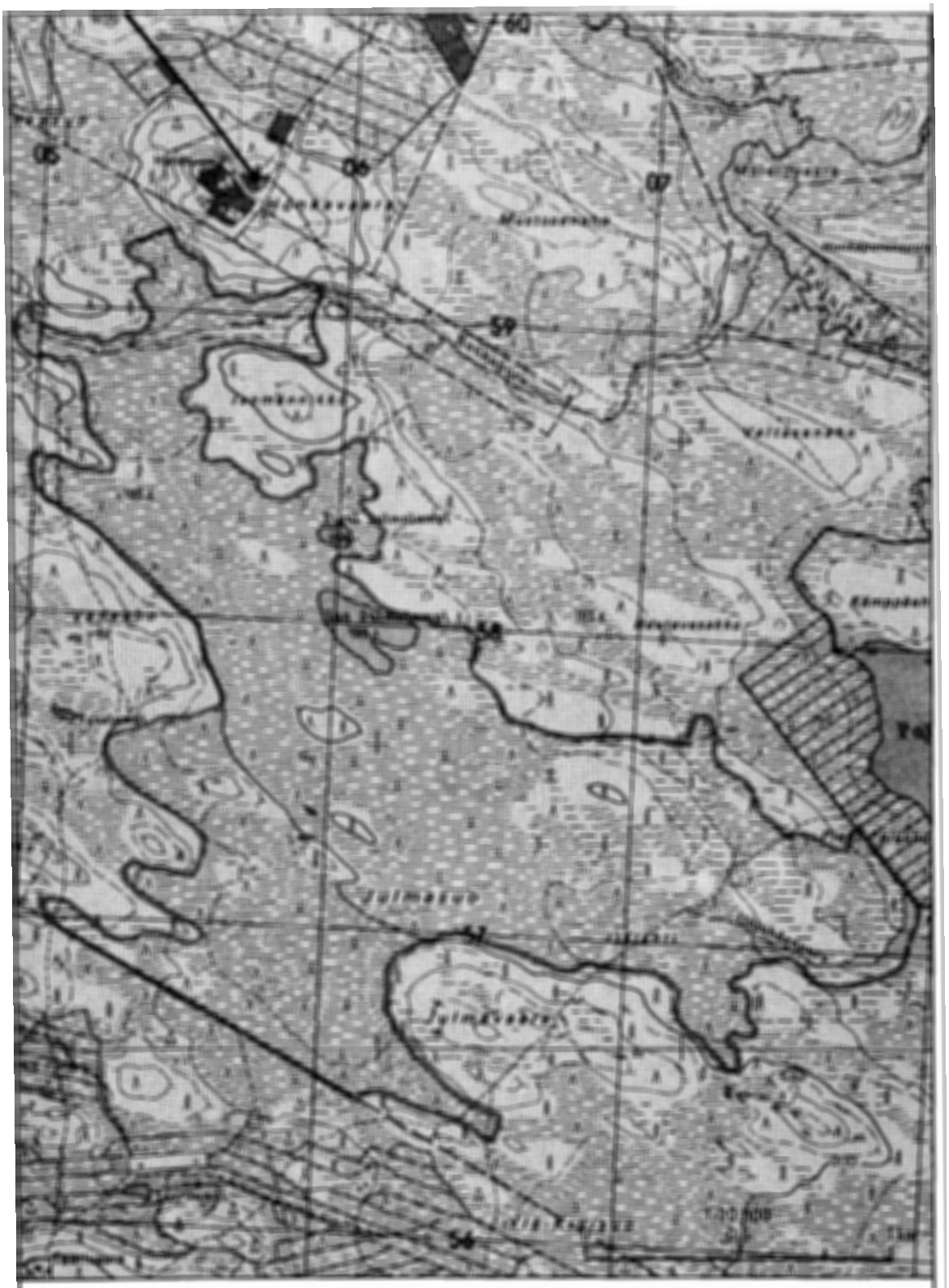

LIITE 33 JULMASUON ALUE

LIITE 34 SÄKKISENLATVANSUON–JÄNNESUON–LAMMINSUON ALUE

LIITE 35 SUONIEMENSUON ALUE

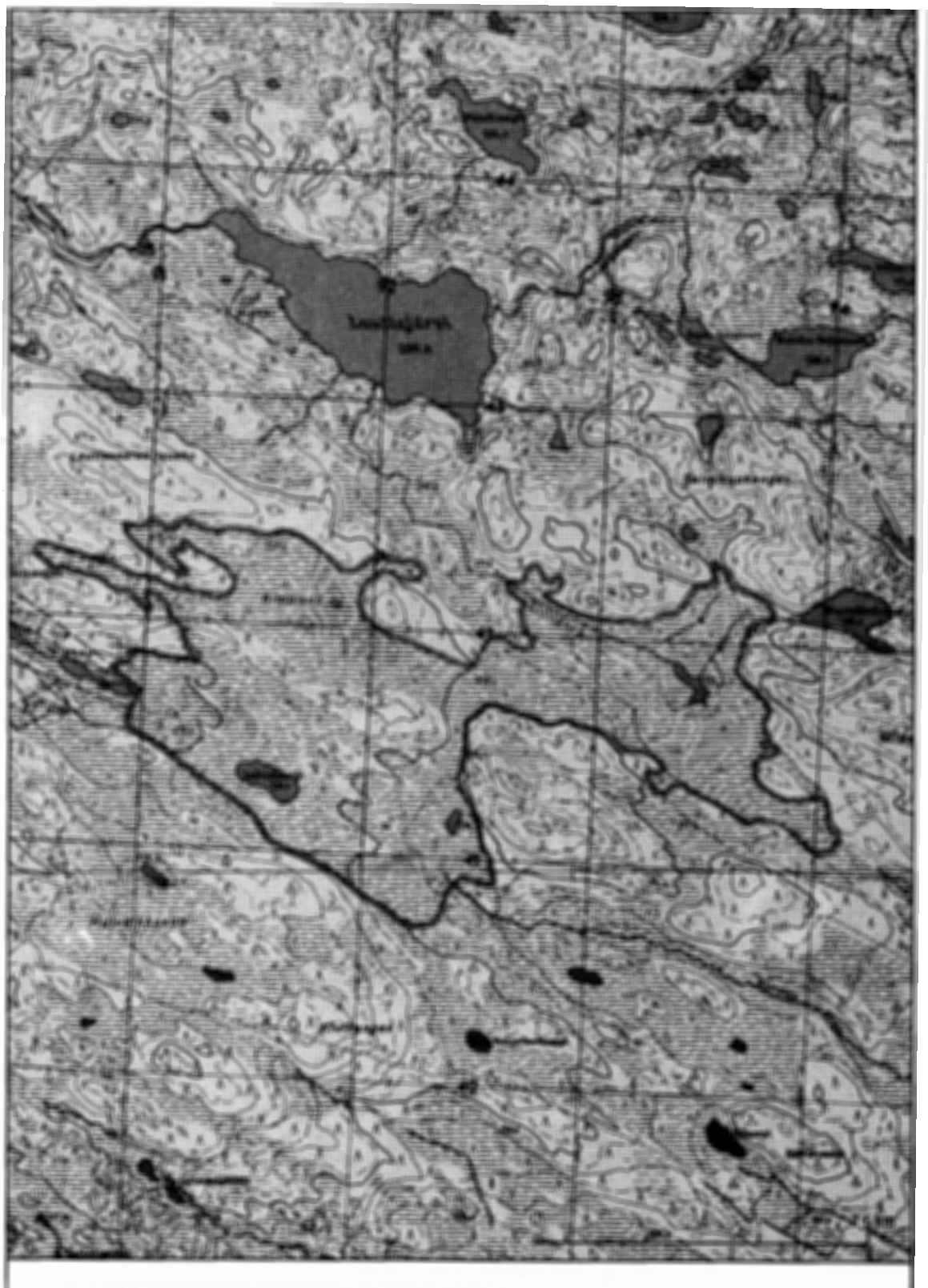

LIITE 36 RIMPISUON–TIILIPURON ALUE

LIITE 37 ISOSUON – KIVISUON ALUE

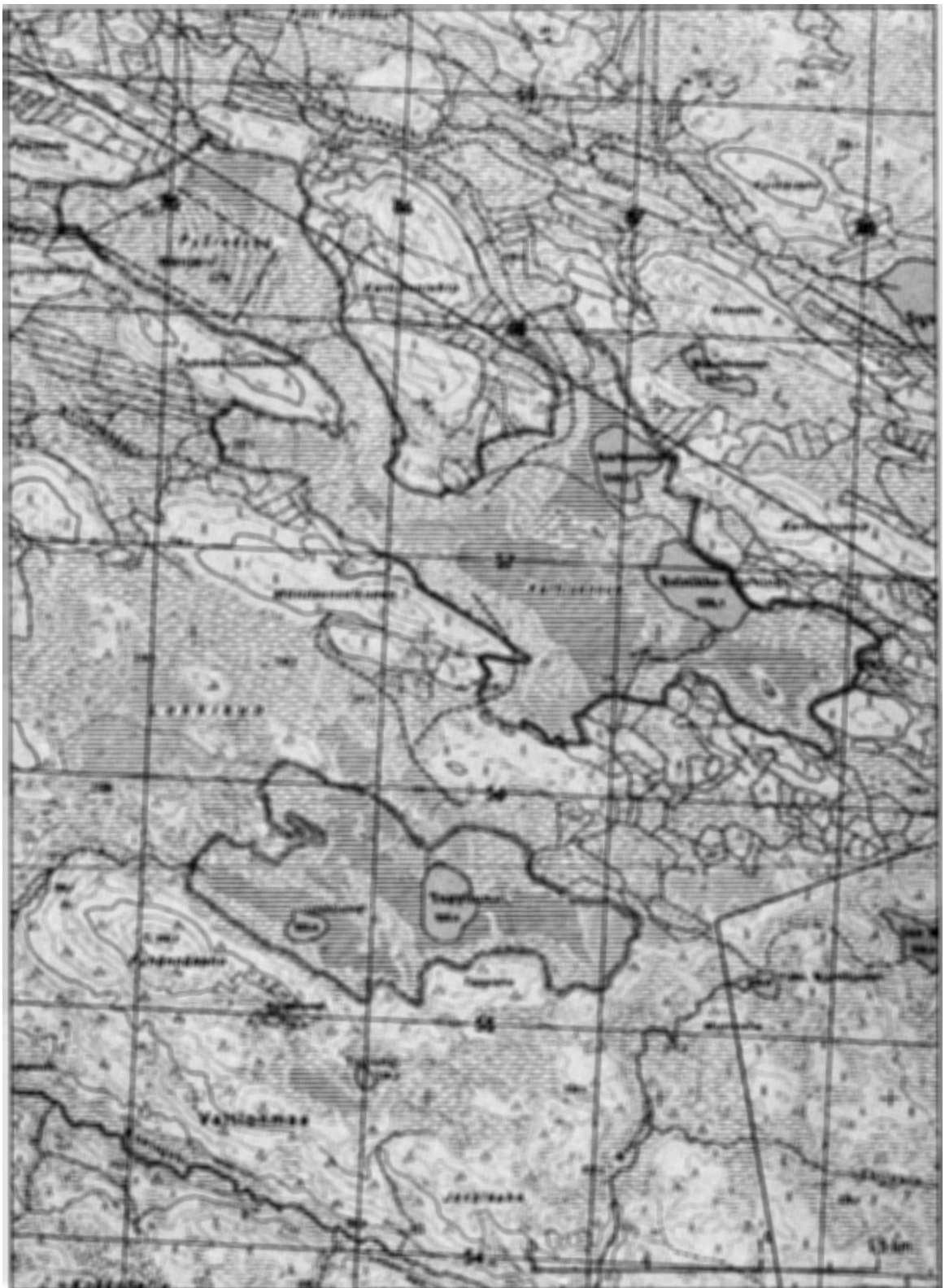

LIITE 38 KARHISENSUON–PYÖREÄSUON–LOKKISUON ALUE

LIITE 39 RAATESUON ALUE

LIITE 40 PAISELAMMEN ALUE

LIITE 41 LOKKISUON—TEERISUON ALUE

LIITE 42 ISO HIRVIAAVAN–LÄHTEENAAVAN ALUE

LIITE 43 TUULIAAVAN–ISON HEPOSUON ALUE

LIITE 44 KUUSISUON–HATTUSUON ALUE

LIITE 45 SUMUSUON ALUE

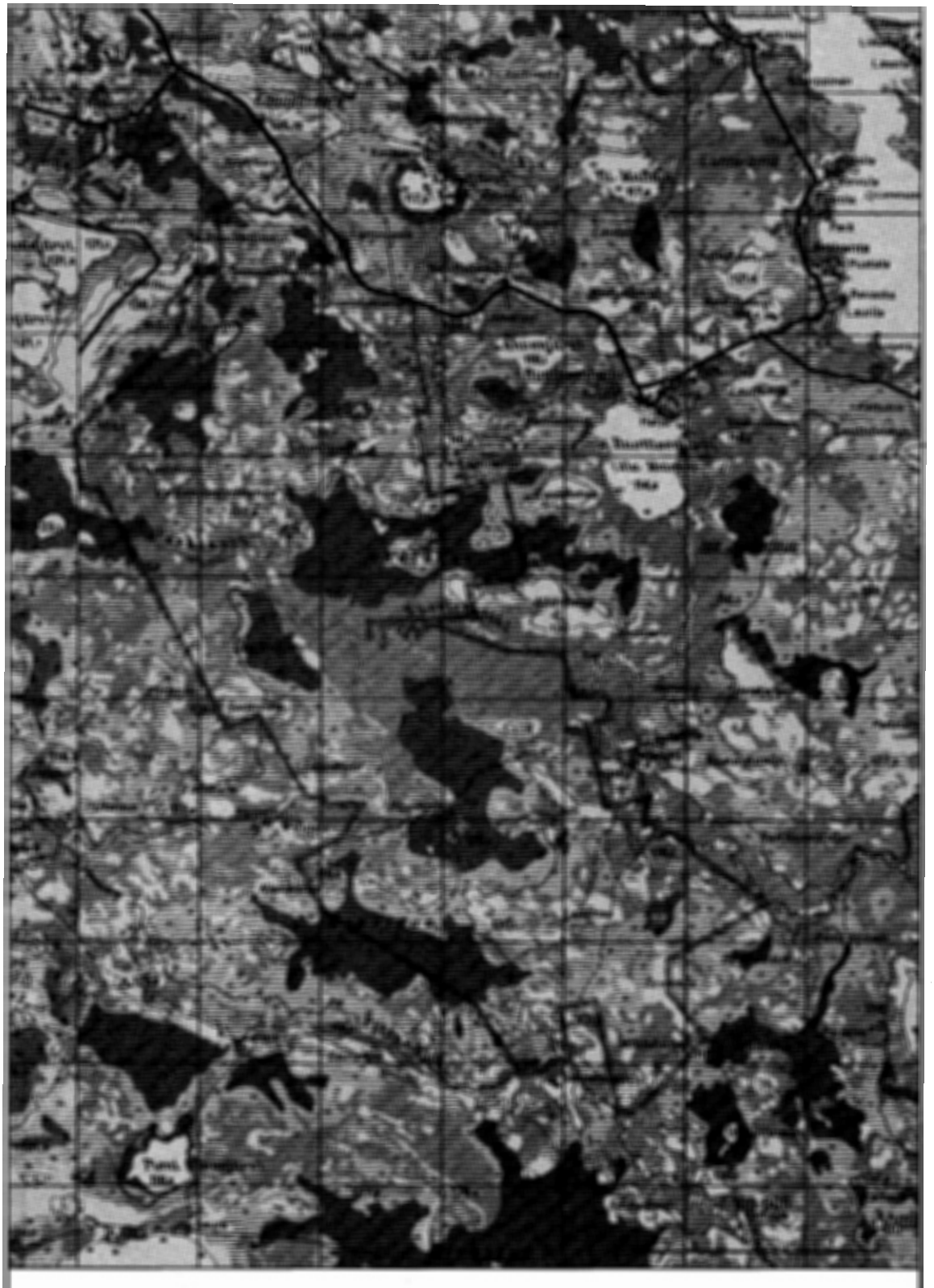

LIITE 46 ORAVISUON–NÄÄTÄSUON–SAMMAKKOSUON ALUE

LIITE 47 VELLISUON—VUORISUON ALUE

LIITE 68 VARPUSUON–SAARISUON ALUE

LIITE 49 ASMUNTINSUON—LAMMINSUON ALUE

LIITE 50 MARTIMOAAVAN–LUMIAAVAN–PENIKOIDEN ALUE

LIITE 51 VEITTIAAVAN ALUE

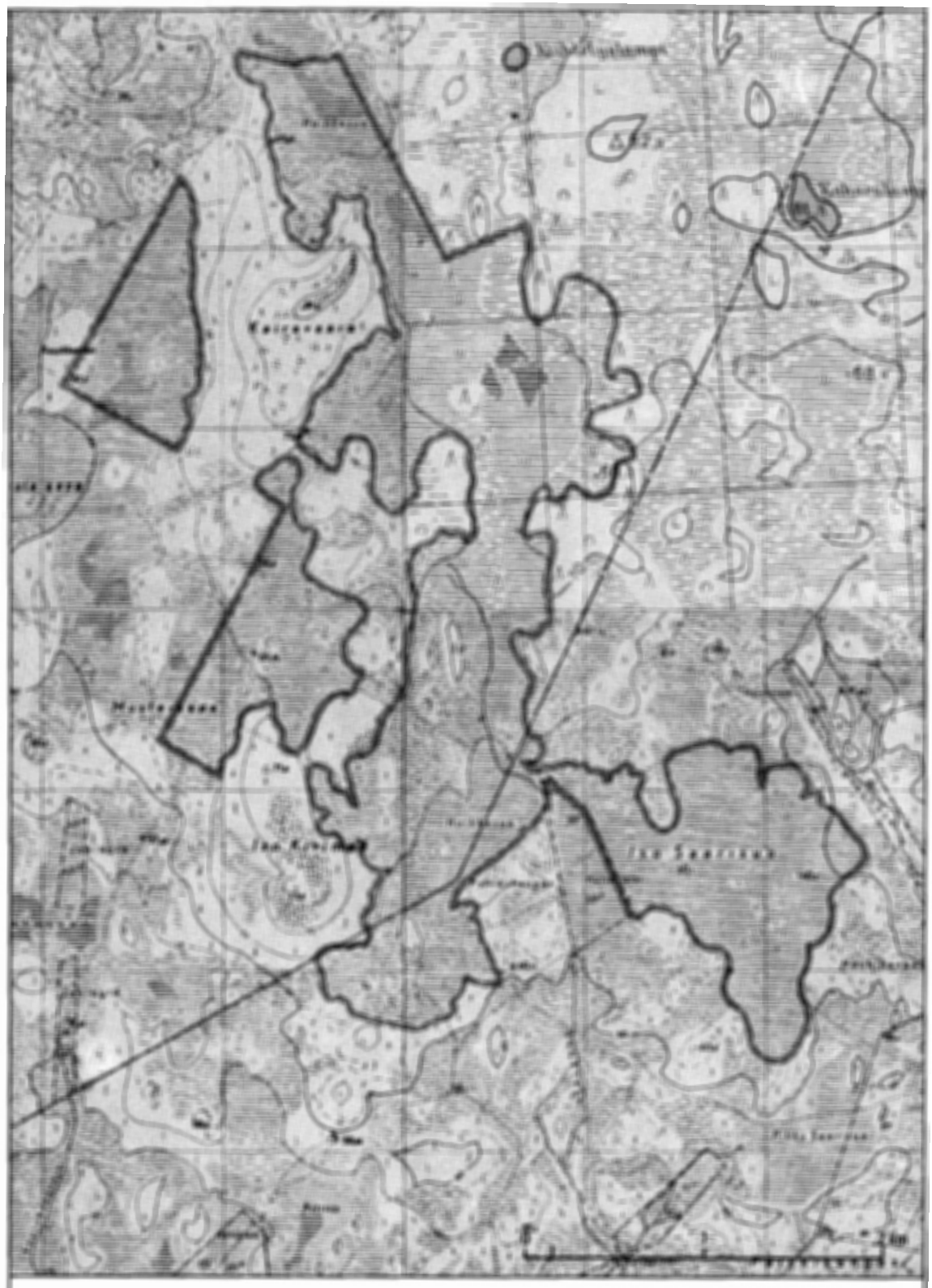

LIITE 52 ISON SAARISUON–HOIKKASUON–MUSTA-AAVAN ALUE

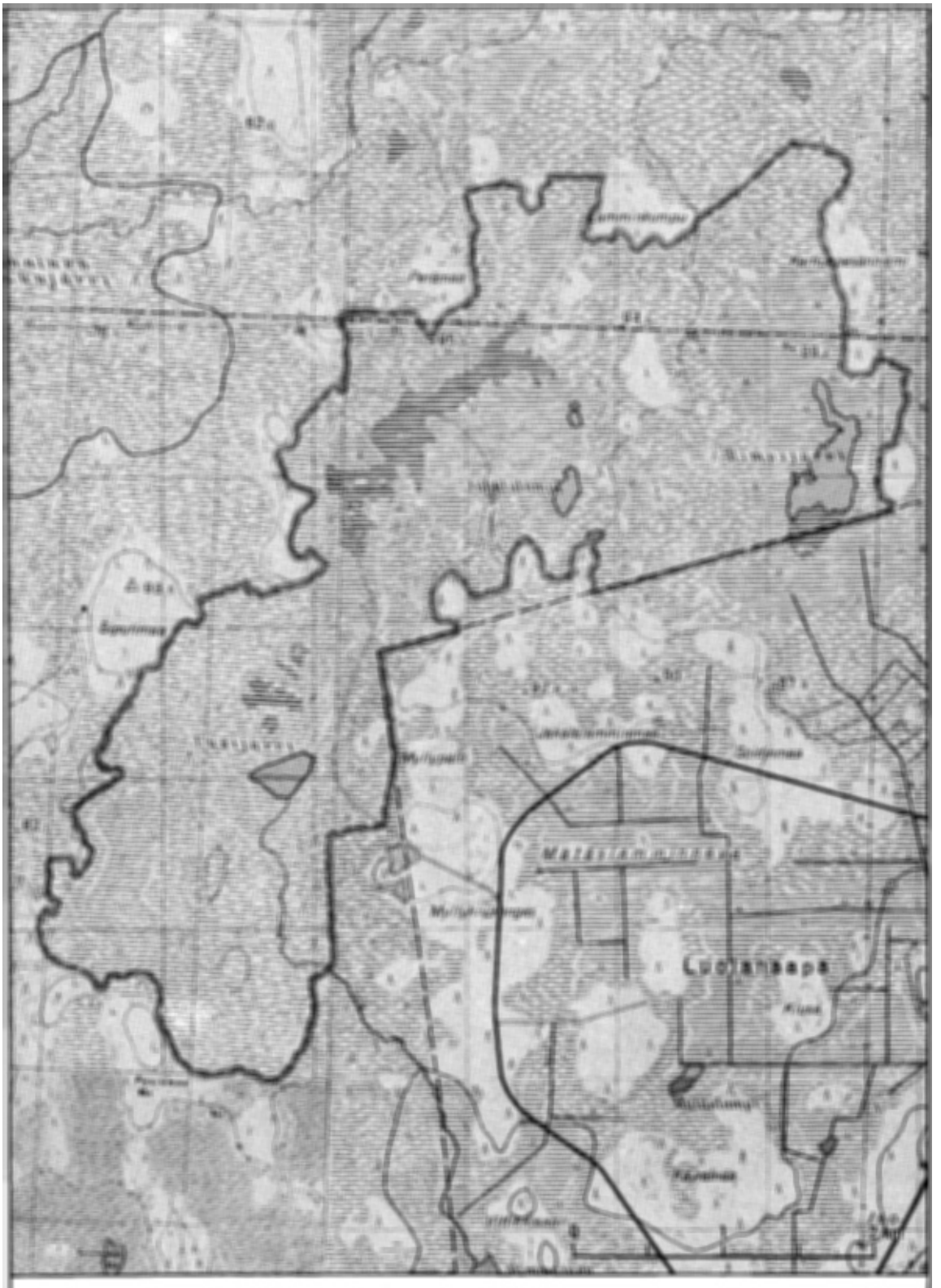

LIITE 53 RIMPIJÄRVEN–UUSIJÄRVEN ALUE

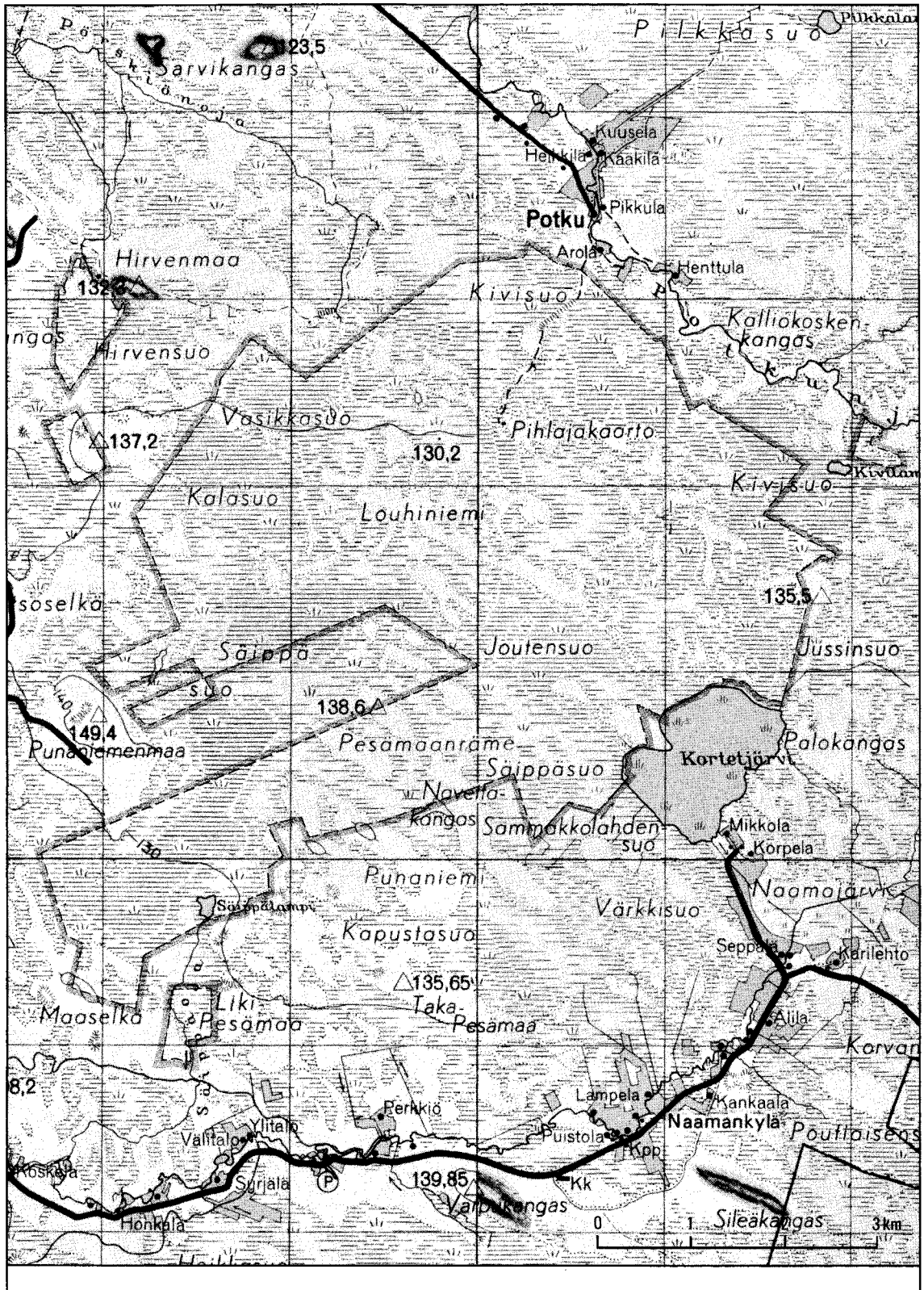

LIITE 54 SÄIPPÄSUON—KIVISUON ALUE

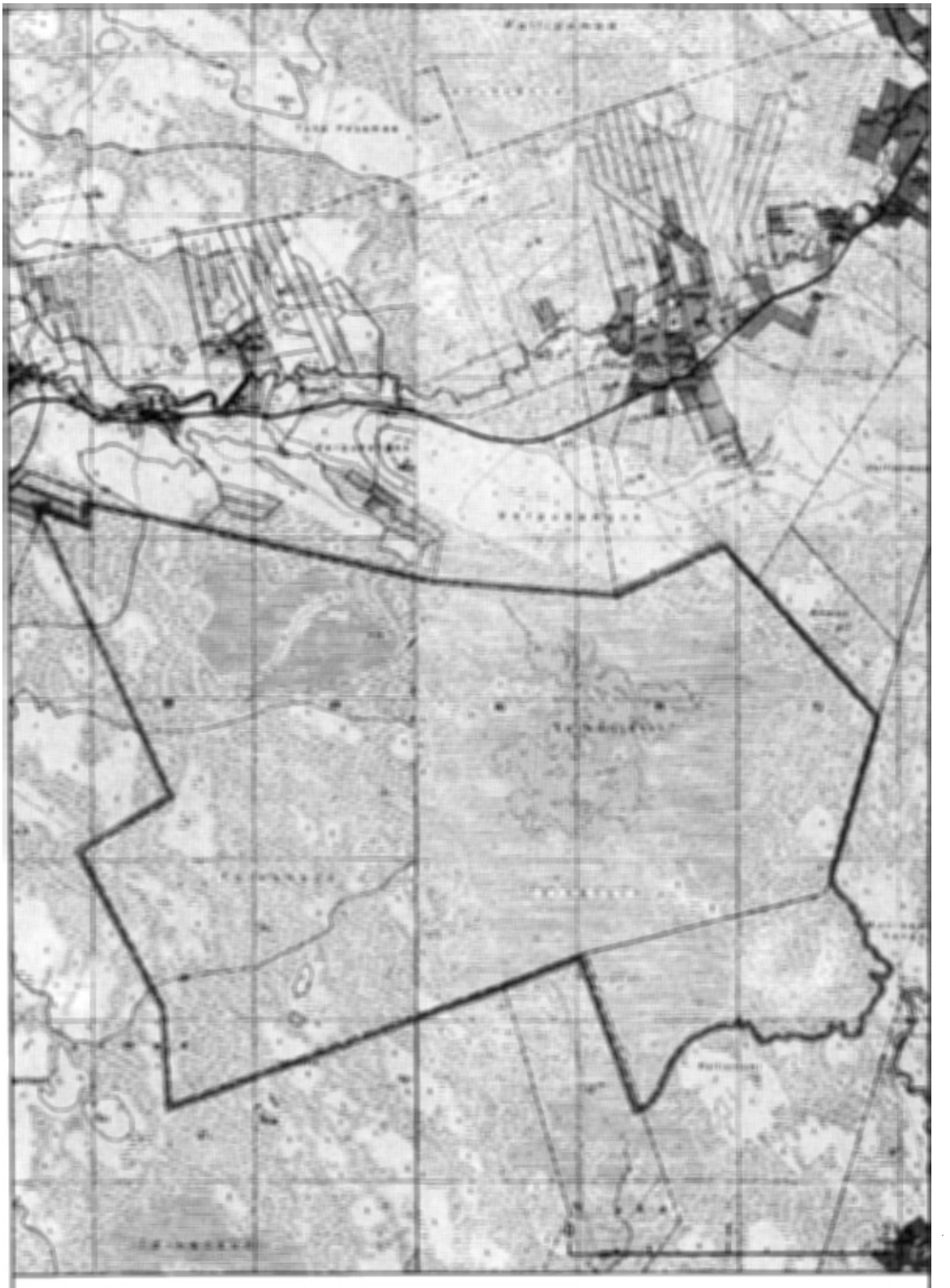

LIITE 55 TOLKANSUON ALUE

LIITE 56 HIRVISUON ALUE

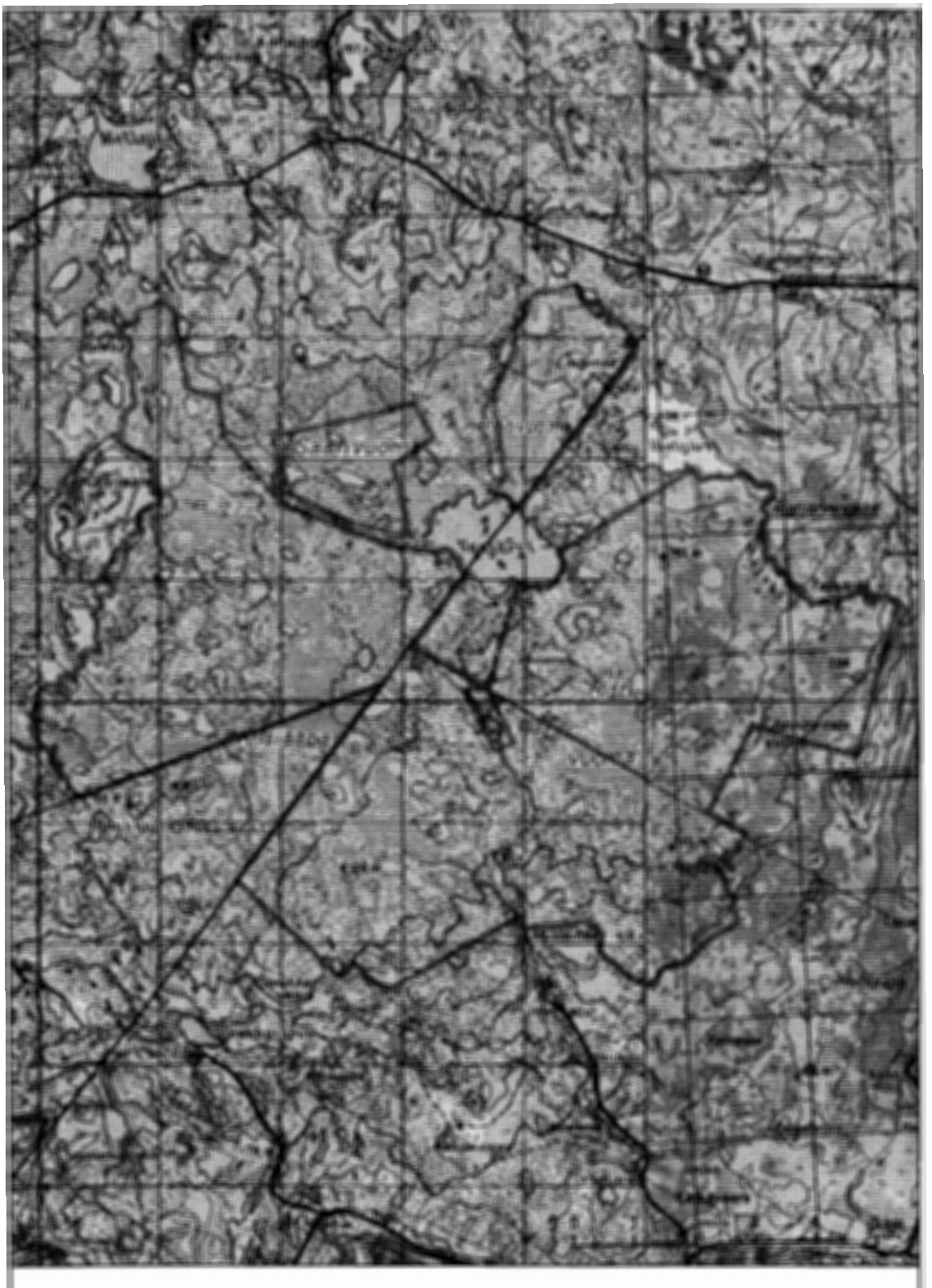

LIITE 57 KILSIAAVAN–RISTIVUOMAN ALUE

LIITE 58 KARHUJUPUKAN ALUE

LIITE 59 TUOREROMMAKSEN ALUE